

דרהבית

גיליון 30

אלול תשפ"א

אחת שאלתי

מועדפים

איך חוזרים הביתה?
לקט מובחר
מ'ים התגובות'
שהתקבלו
בעקבות הסיפור

הבית העסק הנבחר

מי אני באמת,
ומה העבודה בשבילי
וכמה מקום
היא תופסת
בערך העצמי הכולל שלי.

יעל זלץ

סיפור חודשי

החיילים השחורים
של העבודה
מחזיקים אצלם
את המלך הלבן
של הזמן כבן ערובה.

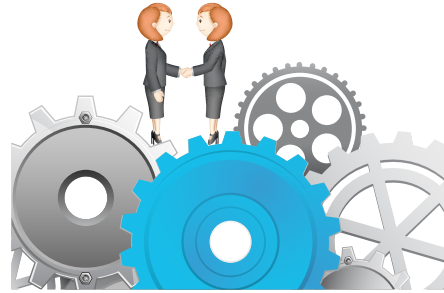
רחלי נוסבוים

32

הרבה יותר

החיילים השחורים של העבודה מחזיקים אצלם את המלך הלבן של הזמן כבן ערובה. | רחלי נוסבוים

33

הבית העסק הנבחר

מי אני באמת, ומה העבודה בשבילי וכמה מקום היא תופסת בערך העצמי הכולל שלי. | יעל זלץ

36

מועדפים

איך חוזרים הביתה? לקט מובחר מיים התגובות' שהתקבלו בעקבות הסיפור

[4] **ד"ש | דף שמורה**
לאה ראם

[6] **דפדפת**
תמר הלר

[7] **בית ועד**
מדור הלכה

[8] **בעין בוחנת**
שולי ויסברג

[12] **מבית ומחוץ**
שושי ברוידא

[13] **אור בקצה המנהרה**
רוחי ליכטנשטיין

[15] **מחר חודש**
רחלי קובר

[17] **דף חדש**
אביגיל פראגר

[19] **עבודה שבלב**
עולם התעסוקה
מזוית שונה

[22] **סליחה, אני רק שאלה**
אסתי כץ

[30] **בינינו**
אסתי קווין

[32] **סיפור חודשי**
רחלי נוסבוים

[33] **הבית העסק הנבחר**
יעל זלץ

[36] **מועדפים**
מתוך מרחב פעילות השמורה

[42] **רגע ביום**
נ. ארי

[44] **סלפי**
בתיה יונה

אני מנהלת חשבונות. התבקשתי לטפל בתיק של עמותה מסיונרית. האם עלי לעזוב את העבודה?

הבוס שלי דורש יומיים בשבוע להישאר עד 18:00, לזרום או לקום ולעזוב? אני יושבת לארוחת ערב נעימה עם המשפחה ועל הצג מופיעה שיחה מאחד הלקוחות הנחשבים. לא לענות זה אומר להפסיד כסף, כן לענות זה אומר להפסיד זמן איכות משפחתית. מה לעשות?

אלפי שאלות צצות לנו במהלך היום-יום. נכון, רובן לא 'דרמטיות', אבל חלקן בהחלט מהותיות.

תגידו, גם לכן זה קשה לדעת לפעמים "מה הדבר הנכון לעשות", או שזה רק אצלי?

האם גם אתן מקוות לזכות בפיס הזה של WAZE לחיים שידריך לפני כל צומת, האם לפנות ימינה או שמאלה?

אם הסוגיה הזאת מטרידה גם אתכן, אתן מוזמנות ללבן אותנו 'בעין בוחנת', תוכלו להעמיק ולצרוב את הידיעה על ידי לימוד ישירות מ'מכתב מאליהו', אבל כולנו תקווה שגם הדברים הנמסרים מכלי שני - יצליחו להאיר לכן דרכים.

ואם אחד מכלי החתירה לאמת זה 'העברת השאלה לגורם אחר', הרי שאין מתאים מלעסוק בנושא 'שאלת חכם'. אסתי כץ במאמר מקיף מתארת ממבט של מי שעונה את התשובות ומספרת לנו על איך רצוי לשאול. היא גם חושפת בפנינו את אחד האזורים הפחות מוכרים של 'שמורה' - מוקד הייעוץ, וזאת ההזדמנות להכיר. להכיר וכמובן להשתמש בשעת הצורך...

אתן מוזמנות לקרב את הגליון אליכן, ולצעוד יחד עימו בחודש הזה וברגעים הגדולים הנכוננו לנו. אין כמו חידוד המשאלה, וייחוד הלב - כדי לקבל את פניו של מלך.

קריאה מהנה ומקרבת,
המערכת.

ברכות מזל טוב חמות ואיחולים,
שהשמחה תמשיך לשרות במעונכם תמיד
רוחמי גינצבורג, העובדת האהובה והמסורה
- לרגל אירוסיה
נעמי פישביין, המתנדבת הנמרצת
ומלאת ההשראה - לרגל אירוסיה

משתתפים באבלו של **הרב לונצר שליט"א**
עם פטירת אביו הרב יהודה מיכאל לונצר זצ"ל.
המקום ינחם אתכם ולא תוסיפו לדאבה עוד
ויהי רצון שלא תראו עוד צער ויגון
צוות 'דף הבית'

אחד מי יודע?

הייחול לזכות ולהיות שייכת למציאות האחתית הזאת...
וזה היאחד' הזה ששאלנו, ביקשנו וייחלנו אליו. זה המתנה הענקית שלנו בלהיות בנות לעם היהודי,

מאלו המצווים ורוצים להתאחד עם מציאות ה' בכל שטחי החיים.
ומה שיפה פה, זה שהאחדות הזאת לא קיימת רק בענייני הרוח, אלא מקיפה את כל התחומים.

אני מתבוננת בדבר ומתרגשת. בעצם יש לנו כאן מערך אדיר המסונכרן בכל המימדים האפשריים. שיתוף של דרך החיים, של הכוחות הטבעיים שלנו, של כוחות הנפש והרגש שלנו, של הסביבה וכל המעגלים הקיימים, של ההתפתחויות הגלובליות, של התנהלות היקום כולו, של העבר והעתיד...

הכל משולב זה בזה.

ולמרות שהדברים כל כך פשוטים, יש בהם עוצמה אדירה, ששווה עצירה מפעם לפעם ותזכורת מחדש:

כן! אותו בורא עולם, אותו שליט על כל המאורעות, אותו מפעיל של כל המערכות, אותו יוצר של כל הברואים, אותו אחד שהוא בעל הכוחות כולם, אותו כח המדייק ומסנכרן את ה-כ-ל בדיוק ננו-מקרוסקופי,

הוא הוא הבורא גם אותי.

וסולל לי דרך. ומיעד עבורי תפקיד. ונוטע בי את הכוחות. ומשיג עבורי את הכלים. ומשלב אותי בתוך המארג המופלא של העולם הזה,

יחידה ומתמזגת בנצח שכולו "אין עוד מלבדו".

היש מתכון אמיתי יותר לאושר גדול?

בל נכחישה, כמובן, שאחרי הכל - אנחנו כאן בעולם ההסתר והעמל. וליצר יש אין סוף משאבים כדי לכסות מאיתנו את האמת ולהפריד אותה לחלקיקים רבים. זאת הסיבה שתחושת העונג הזאת, היא חמקמקה ולא שוכנת דרך קבע בליבותינו.

בסמינר המופלא בו ינקתי הרבה ממתיקות היהדות, סמינר 'גייטסהד', מקובל בשבת האחרונה של השנה האחרונה לערוך 'פרידה' יחד עם הרב. 'רביי מילר' למי שמכיר את המושג... הדמות שעיצבה את חייהם של עשרות אלפי בנות ישראל בעולם כולו, מארח את כולם לסעודה כשלכל אחת ניתנת ההזדמנות בסבב מיוחד לומר כמה מילות סיכום.

כשאני רואה מול עיני את המילים 'אחת שאלתי' אני נשאבת במנהרת הזמן ונזכרת בכמה מילים שבערו בי באותם הימים. ברשותכן, אכתוב אותם כאן. אל דאגה, זה קצר, רק אקדים מילת רקע למי שלא מכירה. במקום המיוחד הזה יש שלושה מחזורים. השנה הראשונה מכונה T3, השניה T2 (טי-טו. כן? לא טי שתיים): והשלישית והאחרונה T1.

וזה מה שהרגשתי מאד חזק:

כשנכנסתי לשנה הראשונה גיליתי עולם יהדות מופלא. המון עניינים יפים ושובי לב. עושר גדול.

בשנה השניה, העושר 'התמקד'. מפרטים מרובים לנושאים. מ-3 ל-2, דהיינו, בשנה זו זכיתי להחכים יותר ולהעמיק מבט, ולהבין שבעצם אין המדובר על אלפי רעיונות, אלא - מדובר על 'עקרונות ביהדות'. נושאים שונים שכל אותם אלפי פיסות יהדות מרוממת מקוטלגים, דבר דבר לפי עניינו.

ואז הגיעה השנה אחרונה... T1. פתאום נחתנו ב'פלנטה חדשה'. העושר האדיר הזה נילוש בלבבות ומול העיניים אני רואה **שהכל בעצם זה נושא אחד**. מאיזה צד שלא מסתכלים על היהדות המתוקה שלנו מבינים ש-הכל אחד. אתה **אחד**, ושמך **אחד** ומי כעמך ישראל גוי **אחד** בארץ...

התורה הקדושה, דרכי האבות, ההוויה ההסטורית שלנו כעם, דרך החיים ומידות מתוקנות, מחשבת מוסר וחסידות. רגשות, מחשבות ועידון הנפש, תרי"ג המצוות ולוח השנה, הבית היהודי ואוצרותיו - הכל מתמזג לאמת אחת מלוטשת: דרך ה'.

פתאום אני קולטת ש'אחת שאלתי' זה לא רק הרצון שלנו ל'שבת בבית ה' כל ימי חיי',

אלא - המשאלה ל"אחת",

את שלו לא בד

כולנו יחד
פותחות מחצית שניה
של אלול בכמיהה,
בחיזוק ובקרבת אלוקים.
אני לדודי ודודי לי.

למנויות ושותפות

סדרות חדשות

שלוחה 1

לקראת השמיטה:

- הרב קאופמן שליט"א | סדרה בענייני ביטחון
- הרב גולדווסר שליט"א | השמיטה בהשגחה הסטורית

ל'נבחרת':

- גב' יהודית סלומון תחי' | בסדרה ייעודית ומלהיבה לבחורות!!!

כנס אלול

שלוחה 7
וגם בשלוחה
הפתוחה

בואי
לחוות מחדש!

- כנס יחידה - תש"פ: הרב מאיר קסלר שליט"א | הרב גנס שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א
- כנס יהיו לרצון - תשע"ט: גב' דיסלדורף תחי' | הרב אשר דרוק שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א
- כנס אליך אלכה - תשע"ח: הרב ארלנגר שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א | הרב מנחם שטיין שליט"א | הרבנית מנוחה לוי תחי' | גב' פנינה טולידאנו תחי'

עוד במאגר

הרצאות חדשות יעלו בהמשך למנויות ושותפות

- גברת יוכבד פאלי תחי' | על רגעים מצמיחים (3)
- גברת אסתר ליברמן תחי' | אני לדודי (2)
- הרבנית תרשיש תחי' | עלינו לשבח (3)
- הרבנית תרשיש תחי' | ובתנה תקף
- הרבנית תרשיש תחי' | בהיכלו של מלך-הכנה לראש השנה
- הרבנית תרשיש תחי' | אלול אחת למעלה ושבע למטה
- הרב מנחם שטיין שליט"א | הנשים חוד החנית של עם ישראל
- גב' זילברמן תחי' | המח כנגד קודש הקודשים
- הרב ישראל גולדווסר שליט"א | היום הרת עולם
- הרב צביאלי בן צור שליט"א | יש קונה עולמו בשעה אחת
- הרב צביאלי בן צור שליט"א | 12 תחנות התשובה
- הרב דוד ברוורמן שליט"א | בין כסה לעשור (2)

02-6440292

050.4166884

אבל התפקיד שלנו זה לשנן לעצמינו שוב ושוב ולבקש לחבר את ההויה כולה - למציאות האלוקית, ולהבין שהנה, יש לנו את הדרך להגיע אל השלוה האמיתית והסנכרון הפנימי המיוחל. זה בר השגה.

דורש מאמץ, אמנם, אבל אפשרי ומושג.

שוב זכיתי בימים הללו לחוש את אותה הרגשה. לצערי, לא בנסיבות משמחות.

חמי הגאון רבי יונה ראם זצ"ל הלך לבית עולמו. זכה הוא וזכתה המשפחה להיות איתו ברגעים האחרונים.

שם, במקום בו נפרדת מכל העטיפות כולם ומתחברת חזרה לצור מחצבתה - מתמזג הכל לאמת מזוקקת אחת.

ויקרא יעקב אל בניו ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה אמר שמא יש פסול במטתי כאברהם אבי אבא שיצא ממנו ישמעאל וכיצחק אבא שיצא ממנו עשו אמרו לו שמע ישראל וגו' כשם שאין בלבבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד מיד פתח ואמר ברוך שם כבוד מלכותו וגו'. (ילקוט שמעוני קנ"ז)

לגלות את קץ הימים - לא זכינו. יש כברת דרך ארוכה שעלינו לעשות,

אבל כן קיבלנו 'צידה' לדרך הזאת. כח ה'אין בליבנו אלא אחד'

ה'שמע ישראל' המקבל בהתרגשות את התינוק הבא לעולם, הוא הוא ה'שמע ישראל' הנהגה בתום על ידי ילדי תשב"ר, הנקרא בדקדוק ובחיל על ידי גדולי הדור, או המתנגן בחום באלפי בתי תפילה

הוא הוא ה'שמע ישראל' המהדהד בעוצמה בשעת הנעילה והנישא בריגשה ברגעי האמת הכי בהירים של האדם - בשעת פרידת הנשמה.

הקריאה אחת היא - והיא הנותנת כח -

שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד!

אין בליבנו אלא אחד!!!

הלוואי ונצליח לאחד את כל הכוחות כולם,

ולייחד שמו באהבה

שנה טובה שנייתגשמו כל משאלותינו ויהיו למשאלה אחת!

לאה

תשובה. לכל השאלות

עכשו זה הנמשל של כל המשלים
עכשו המלך בשדה או בשבילים
עכשו אני בן מלך וכפרי וכל השאר
צריך לחטוף יהלומים ותפוחים
אם רק נשאר

עכשו זה היריד / ההזדמנות / האוצרות
שמעתי קול רכבת וצופר ושוכרות
המלך בשדה / בארמון / בגלות
עוד מעט ההכתרה / יום הדין / ההתגלות.

אז כתבתי לי נמשל מתאים לכל המשלים
שמתאים לימים נשגבים ונעלים
והוא לא רק לאלול ולתשרי- גם לחשון
והוא מתאים לי ופתאום הכל נראה יותר מובן

המשל-

צבעוני וסוחר ומרגש
והנמשל תמיד מכה לי בפנים ומתנגש
הנמשל תמיד חור וגם נשגב
עגמומי ומצער ודוחף אותי בגב...

שאני-

לא בן מלך או כפרי או איש סכל
אני אדם
שטועה ועושה ומבלבל
יש לו הזדמנות גם אם טעה, גם אם נכשל
וזה הכל
זה כל הנמשל...!

שאלה בנושא פיוס ומחילה

נראה לי, שכל אחת מאיתנו 'סוחבת' איתה מטען כאוב מהעבר; שיחה פוגעת, משפט לא מוצלח, התייחסות מעליבה...

כשאני נזכרת בסיטואציה המכאיבה, או באותו משפט פוצע, אני מרגישה שלא סלחתי.

תמיד חינכו אותנו שצריך למחול, ויש כל מיני סיפורי גבורה על כאלו שהעבירו על מידותיהם, אבל בעיני מחילה היא לא כפתור שלוחצים עליו. אני צריכה לעבוד קשה בתוכי, ועדיין מרגישה פגועה.

הייתי רוצה לברר נקודות שמאוד מציקות לי בנושא של מחילה:

מקרה א: הפוגעת בכלל לא חושבת שפגעה בי, ומעולם לא ביקשה סליחה. זו למשל, מורה או חברה מהיסודי. אין לי חשק לפנות אליה ולהעלות נשכחות. האם אני חייבת לסלוח לה, למרות שלא התנצלה

שאלתך מעשית ומצויה ביותר, ונכתוב כאן את עיקרי הדברים. (הרחבה ניתן למצוא בקונטרס "הריני מוחל").

במקרה א, כאשר הפוגעת אינה יודעת כלל שפגעה. אם פגעה בלי כוונה, כגון ש"דרכה על איזו יבלת" - זו פגיעת שגגה בלבד, ואין עליה חיוב לפייס ולבקש מחילה.

ואם נהגה באופן שמצוי שאנשים נפגעים ממנו, הדבר כבר נחשב "פשיעה", ומוטלת עליה חובה לפייסך. ולדוגמה, המתבדחת על חשבון חברתה. ועליך מוטלת החובה ליידע אותה על כך.

מכיוון שקשה לך לפנות אליה, תוכלי ליידע אותה באמצעות חברה או מכתב, ולקבל פיוס שירגיע את ליבך אחת ולתמיד, או שתחליטי שלא לומר ותעשי עבודה פנימית של פיוס, כמו שנרחיב בהמשך, עד שתסירי העלבון מליבך.

במקרה ב, בו הפוגעת יודעת שפגעה, נקדים תחילה שכל עלבון מורכב

ולא תעשה זאת לעולם?

מקרה ב: הפוגעת התנצלה באופן נימוסי מן השפה ולחוץ, ובזה מבחינתה הסיפור נגמר.

ואני- החלטתי שאני סולחת, אבל בכל פעם שאני נזכרת בזה, מתכווץ לי הלב.

אם אני עדיין זוכרת, ובכל פעם זה עדיין כואב, זה נקרא שמחלתי?

מקרה ג: הפוגעת התנצלה מכל הלב, וביקשה יפה סליחה. מבחינתה זה נחשב שהיא ניסתה לפייס.

אך אני, מה לעשות, לא התפייסתי ואני עדיין פגועה. מה אני (או היא...)

ואם הרגשתי לא נעים, ואמרתי מן השפה ולחוץ שאני סולחת, מה הדין?

משתי תחושות קשות:

הראשונה, צער מעצם המקרה הלא נעים, כמו שמצוי בחוויות אחרות; בוושה, פחד, כאב, הפסד.

והתחושה השנייה, כעס והקפדה על מי שעשה לי זאת.

התחושה הבסיסית של פגיעה עשויה להישאר בזיכרון האדם לעולם, ואיננו מצוים לשכוח אותה. אבל את רגשי הכעס וההקפדה אנו מצוים להסיר מהלב.

לא ציינת בשאלתך ממה מתכווץ לך הלב בכל פעם שאת נזכרת במה שהיה. אם זה רק מזיכרון הרגע הקשה, אין זה נחשב שלא מחלת.

אבל במידה ונשאר לך רגש של הקפדה על הפוגעת, הרי שעדיין לא מחלת.

כל עוד הפוגעת לא פייסה אותך, אינך חייבת למחול. התנצלות מן השפה ולחוץ איננה פיוס, ויש גדרים הלכתיים כיצד לבקש מחילה.

מבט האמת

מעובד על פי: הרב דסלר מאמר "מבט האמת"
ושיעוריו של הרב מרדכי מילר זצ"ל מגיטסהד

אלול. זה הזמן לקנות כלים שיסייעו לנו בהשגת עוד ועוד רגעים כאלו במהלך השנה כולה.

יחדיו ננסה לקנות את מבט האמת, לאור דבריו המאירים של הרב דסלר זצ"ל.

קדימה, יוצאים לדרך חדשה....

ועכשיו עולה ומתחדדת השאלה הנוקבת: כיצד נדע מהי האמת? והלא כולנו עסוקות בטרדות החיים, באירועים הרבים, ברגשות הנלוות ובהחלטות המתקבלות בקצב מסחרר.

האם נוכל לומר שאכן אותו חיפוש פנימי המקווה למצוא את נקודה האמת המרגיעה, אכן מוצא את מבוקשו?

האם יש לנו את הידיעה שאנחנו פועלות נכון, מחליטות נכון, ותדיר מצויות על רצף שפוסע אל היעד הנכון, הנצחי?

ובדיוק כשם שאדם השוקל יהלום יעזר בכלי מדידה אמין ומדויק, כך גם אנחנו בבואנו לדייק את נקודת האמת, נבקש ראשית לכל, לתקן את כלי המדידה שלנו. ומהו כלי המדידה לשיקול ובחינת מצבים שונים בחיים?

השכל והדעת!

נמצא, שעלינו להתבונן, האם כלי המדידה הזה, כלומר הדעת שלנו, אכן אמין ומדויק?

בכלי ה'דעת' שלנו, טמון שורש מציאת האמת!

הבא למדוד או לשקול, בענין אשר בו תוכל כל טעות דקה להביא לקלקול גדול הרי מחשבתו הראשונה היא להוודע אם כלי המדידה הוא ישר ומצומצם. (מדויק) האדם שהוא זקוק תמיד לשיקול

חובה גמורה עליה לפייסך, על ידי שתביע צער וחרטה אמיתית, ותבקש סליחה בלשון תחנונים, ולא רק כמטבע לשון ונימוס בלבד. ע"פ ההלכה, עלייך לפנות אליה ולספר לה על העלבון, כדי לתת לה הזדמנות לפייס.

אם תצליחי למחול בלי פיוס, תזכי לקיום מאמר חז"ל הידוע: כל המעביר על מידותיו, מעבירים לו על כל פשעיו.

ראוי וכדאי לך לסלוח, כמובא במשנה ברורה בשם הגמרא: "גם ראוי למחול לכל מי שחטא כנגדו וציערו, ובזכות זה האדם מאריך ימים".

במקרה ג, בו הפוגעת ניסתה לפייס ולרצות, אך הלב ממאן למחול.

כאשר ההתנצלות נעשתה מכל הלב וכדין (שלוש פעמים ובנוכחות שלושה בני אדם! דבר שבזמננו קשה לעשות), כבר מוטל עלייך חיוב להתפייס ולמחול.

במצב שתיארת, בגלל חוסר נעימות אמרת לה שסלחת, עוד לפני שקיבלת פיוס כדין - יש כאן הטעיה מצידך. הרי מצד אחד אמרת בפוך "סלחתי", ומאידך, בליבך נותרה הקפדה, והיא עלולה מחוסר ידיעה להפסיד את מחילתך.

עלייך ליידע אותה (אפשר באמצעות חברה או מכתב כנ"ל), שלצערך עוד לא הצלחת לסלוח.

לסיום, ניכר שברצונך לנקות את הלב משיירי ההקפדה. כדאי שתתבונני מה תרוויחי בכעס, ומה תרוויחי אם תמחלי- שיימחלו עוונותייך. ועצה טובה נוספת היא להתפלל על טובתה של הפוגעת ושלא תיענש בסיבתך, וההתעסקות במחשבה ובתפילה תפעל למחות מליבך את ההקפדה.

ניתן לקבל את הקונטרס "הריני מוחל"
על עניני פיוס ומחילה במייל: m.hatshuva@gmail.com
טלפון לשאלות בהלכות תשובה ופיוס
מאת מערכת "מעשה התשובה" - 052-711-9031

הדעת שלו לשפוט מה לעשות ומה לעזוב. כדי לברור את דרך חייו ולהזהר ממוקשי מוות- הרי בוודאי צריך לעיין מתחילה במאזניים שלו, הדעת שלו גופא, אם היא ישרה: שאם לא, איך יוכל לסמוך על מסקנותיה?

ננסה, אם כך, לחפש מהי הדרך לתקן את כלי המחשבה.

אומר הרב דסלר יסוד עצום בחיים:

כשנתחיל בעיון זה נמצא עובדה יסודית-שאינ מחשבה בלי התעניינות קודמת. מי שאינו מתעניין למשל באסיפת בולי דואר, לא יעלה על דעתו לחשוב בפרטיהם, אשר אחרים כתבו ספרים שלמים אודותיהם...

המחשבות שלנו נובעות מתחומי העניין שלנו, באופן טבעי נמשך האדם להבחין בדברים שבתחומי התעניינותו, גם כאשר ייתנסו אנשים שונים בהתנסות דומה, כל אחד מהם יראה, ישמע, יקלוט ואף יחשוב, מחשבות שונות, שנובעות מתחומי העניין שלו.

נמצא, שיש לנו את היכולת לשלוט על כלי המחשבה שלנו: רק התעניינות היא זאת המביאה למחשבה. זאת אומרת אם אנחנו במודע נתעסק ונתעניין בנושא מסויים, הרי שהמחשבות, שהם לכאורה אזור בלתי רצוני של האדם, ינווטו לאותם תחומי התעניינות שהובלנו את עצמנו אליהם.

ומה מקור ההתעניינות? אין ספק שהוא תולדה של הרצון... חיובי או שלילי. לפעמים יתעניין אדם בדבר מחמת שרצונו מתנגד לו... על כל פנים אין התעניינות אלא בקשר עם רצון.

נמצא, שכל עניין שאנו דנים בו, הרי הוא שאלה שהגיש הרצון אל השכל להחליט עליה.

ושבו אנחנו חוזרות לנקודה הבסיסית, שוב עומד הרצון והשכל בעמדת מפתח... ושוב אנחנו ניצבים בפני האתגר - כיצד נוכל לוודא שכלי הרצון והשכל שלנו אכן אמינים, וניתן לסמוך עליהם בשעת הצורך...

הבה נבחן את העניין לאור המקורות הדנים בעניין השוחד, שהוא הביטוי לנגיעות המכסות את האמת. וכידוע 'השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים', ולימדונו חכמינו:

"... הרי שהשוחד הפוסל את הדיין אינו פועל אלא על ידי שמטה התעניינות

הדיין לצד אחד, ואף אם מתכוונן לזכות את הזכאי, כבר אינו יכול לראות חובה לזה ששחדו כי הרצון מעוור עיני שכלו... ודבר נורא יש בזה עוד. כי אחר שנטה שכלו מן האמת פעם ראשונה בחייו על ידי השוחד, שוב לבו הולך ומתעוור כל ימיו- כבר איבד את "חוש האמת" שלו: וכיון שנקבעה במוחו הסברא העקומה הראשונה, מעתה הוא הולך ומעקם כל בנין השקפות ודעות שלו כדי להתאימן עמה. וכך הוא מתעוור והולך, עד שמת בעוורונו.

"נתבונן נא: אם אפילו הנחה קדומה קטנטנה כנ"ל כבר עלולה לעוות את דקדוק המשפט... מה יהא על הנחות קדומות שלנו היוצאות ממדות ותאוות גסות, ושניהלנו את חייו על פיהם זה כמה שנים? איך נקוה אנחנו לבוא להחלטה אמיתית במקום שכרוכה בזה "ראית חובה" לעצמינו ממש- כגון להודות על חסרונותינו, ולקבל דעות שעל פיהן נתחייב במה שקשה לנו ונמנע ממה שחביב עלינו??? ואם כבר בימיהם טענו חז"ל שבגלל החולי המדבק של ראיית פנים כבר פסק "לא תכירו" מה נעשה אנו שמנעורינו הורגלנו ל"תרץ את עצמינו בדוחק" להקטין את ערך כשלונותינו, ולהפריז לטובתנו? איך נוכל לסמוך על שכלנו שיבוא בשום פעם לידי מסקנות אמיתיות???"

השאלות נוקבות ומדברות בעד עצמן. והן מחייבות תשובה טובה. כי איך נוכל לשרוד את חייו אם באופן טבעי אנחנו עוסקים כל הזמן בהחלטות שנובעות מרצונות ומאינטרסים שונים, ולא דווקא מאהבת אמת והיצמדות לה?

איך נוכל לסמוך ולהישען על שכלנו שיובילנו למסקנות האמת?

ואמנם כן הוא.

אין השכל מוציא משפט אמת בבעיות מוסריות אלא בה במידה שהלב מנוקה וממולא שאיפה חזקה ובווערת לישרות ולאמת.

וכדי להגיע לשלימות זאת, נדרשת מן האדם עבודה רבה לתיקון מידותיו, לחזק את שאיפת בקשת האמת כדי שישחרר את עצמו מהשפעת הנגיעות.

ואמנם דרך ארוכה לפנינו עד שנגיע לדרגה זו, אך- מה נעשה בינתיים? מי יורה לנו את דרכינו?

וכמובן, השאלה החיונית ביותר עבורינו היא: כיצד נוכל לרכוש כלי מדידה

לחיים שיסיעו לנו בקבלת החלטות שהן אמת?

אומר הרב דסלר עיצה חשובה מאד. והיא: לגרום לכל בעיית חיים להיות בעיה טכנית.

מהי 'בעיית חיים'? ומהי 'בעייה טכנית'?
והתשובה:

בעייה טכנית זאת בעייה בה אנו מונחים על ידי רצון אחד - לדעת את האמת!

בעיית חיים זאת כל החלטה בה אנו נדרשים לבחור בין הרצונות שלנו. ייתכן כמובן שיש לנו גם רצון לדעת את האמת, אבל יש לנו גם עוד רצונות...

לדוגמא, שני אנשים מקבלים ירושה, האחד מתבקש לחלק את הנכסים לשני חלקים שווים והשני - לבחור ביניהם.

עבור הראשון - מדובר **בבעיה טכנית**, חלוקה של הנכסים לשניים. השני, שצריך לבחור בין החלקים, ומערב שיקולים ואינטרסים שונים - עומד בפני **בעיית חיים**.

דוגמא נוספת: אדריכלית נדרשת לחלק שטח של קומת מחסנים ל-12 דיירים. עבורה, יש כאן **'בעייה טכנית'** של חלוקת אזור לפי גודל, מיקום, צדדי אויר וכו' אותה משימה הייתה יכולה להפיך ל**'בעיית חיים'** לו האדריכלית הזאת, הייתה במקרה גם דיירת באותו בניין...

ולכן, העיקרון שיוביל אותנו יהיה להפוך כל 'בעיית חיים' ל'בעיה טכנית' ועל ידי כך להיות מסוגלים לנטרל השפעות של רצונות זרים ושיקולים הנובעים מאינטרסים פסולים.

"יש סוג של שאלות 'טכניות' ויש 'בעיות החיים' שאלות טכניות כבר החלטנו על התכלית המבוקשת, ואנו דנים עתה רק על האמצעים שעל ידם

נשיג אותה... בעיות החיים הן עניינים שבהם האדם מסופק על עצם העניין אם טוב עבורו או לא... ולמה הן קשות? מפני שההתעניינות- שהיא המגישה את השאלה כבר נוטה לצד אחד. אדם המחפש בשולחן ערוך האם מותר לו לשחק שחמט בשבת, מן הסתם רוצה לשחק..."

תשובה ל'בעיה טכנית', כזו שלא מעורב בה רצון, קלה לפתרון. הבעיה היא שכשכל האדם נתקל ב'בעיית חיים' המעורבת בנגיעות, לו יכולנו להפוך בעיות חיים לבעיות טכניות, הרי שהיינו מסוגלים להכריע ולהגיע למסקנות האמת.

עלינו למצוא עצות בכדי להפוך את 'בעיות החיים' שלנו, ל'בעיות טכניות' ועצות אלו יהיו לנו כלים בחתירתנו לאמת:

כמובן, שככל שידעתינו' תהיה נקייה יותר, כך ההחלטות תהיינה מכוונות לאמת. אבל 'נקיון הדעת' זוהי עבודת חיים... תיקון מידות זוהי משימה לטווח ארוך מאד, כיצד נתמודד עם אתגר קבלת ההחלטות - גם בתנאי המציאות האנושית בלא מושלמת שלנו? עיצה ראשונה - שאלת חכם

...אבל מה יעשה העיוור כשהוא צריך ללכת בדרך בלתי ידוע לו? יקח לו פיקח לנהל אותו, או עכ"פ ישאל בני אדם פקחים על כל פינה שהוא פונה.

כן ממש הזמין לנו השי"ת ברוב חסדיו מורי דרך, הלא המה חכמינו ז"ל, חכמי התורה, אשר כל המתבונן בדבריהם יראה עד כמה היתה ראייתם בהירה, בכוחות הנפש של עצמם ושל כל אדם, ובדרכיהם אשר על האדם ללכת לטוב לו.

וכמשלו הידוע של בעל 'מסילת ישרים', בעניין 'גן המבוכה': העומד על האכסדרה, רואה את כל הדרכים ומבחין בשבילים האמיתיים והכוזבים, הוא אשר יוכל להזהיר את ההולכים במ למר 'זה הדרך, לכו בה',

**אם אנחנו
במודע נתעסק
ונתעניין בנושא
מסויים, הרי
שהמחשבות,
שהם לכאורה
אזור בלתי
רצוני של
האדם,
ינווטו לאותם
תחומי
התעניינות
שהובלנו את
עצמנו אליהם.**

פנימי של נשמתינו.

“אומנם התשובה שאין הנגיעה מכסה לגמרי את האמת. כי גם אחרי אשר יפתה היצר את האדם לומר כי גם דרך השקר אמת הוא, מ”מ יודע הוא בעצמו שדרך האמת אמיתית יותר, ורק יחשוב את השקר כמו תחליף לאמת. וזה מחסדי הבורא ב”ה שלא נתן רשות ליצר לכסות את האמת לגמרי, אלא כל אדם יוכל להבחין בליבו באיזה דרך הוא האמת לאמיתו וכמו שהוא בגלות הגוף שנאמר בה: “לא מאסתים ולא געלתים לכלותם” כן הוא גם בגלות הנפש שאין הכרת האמת כלה לגמרי בתוך גלותו של הסיטרא אחרא.

הרב דסלר זצ”ל מגלה לנו אוצר נפלא: אמנם, הנגיעה מכסה את האמת, אך היא אינה מכסה אותה לחלוטין. ובלב האדם, בתוכו פנימה עדיין מתקיים הפסוק ‘נשמת אדם תלמדנו’, בתוכו נמצאת האמת, היא חיה, היא קיימת והיא לוחשת לאוזני לבבנו ומגלה מהי דרך האמת. אם אך ישאל את לבבו ‘מהי האמת?’ ‘מה הקב”ה שואל ממני עתה?’ התשובה תאיר פניה אליו מפנימיות לבבו. אם אך נחפש אותה- היא לא תסתתר מאיתנו. **וכל אדם יוכל להבחין בליבו באיזה דרך הוא האמת לאמיתו. ונוכל לחוש אותה, להרגיש ולדעת שאמנם- זו האמת אותה חיפשנו!**

היא קיימת בתוכינו, אבל כדי למצוא אותה - יש לחפש אחריה.

פעמים רבות אנחנו לא יודעים להגיד מה האמת, אבל אם נקלף את שכבות השקר - נגיע אליה.

יתרו עבד כל עבודות זרות שבעולם - עד שהגיע לאמת האלוקית.

מה פירוש?

הוא עבד עבודה והרגיש ש”זה לא זה” - הרגיש את השקר שבה - וזנח אותה. וכך עבודה (זרה) אחר עבודה (זרה) עד שהגיע למקום בו נקודת האמת ‘נדלקה’ אצלו והוא הרגיש - זה הדבר!!!

אם בכל עניין נקשיב לקול הפנימי שלנו, וכאשר נרגיש את הרגשת ה’זה לא זה’ - ניתן לה מקום ונקלף גם את השיכבה הזאת - נגיע בעזרת ה’ למציאות המאירה שתתבהר אצלנו - ונרגיש שזאת האמת.

יש להתאמן ולתרגל מבט זה, אך פותח הוא צוהר ודרך חיים חדשה לאמת אותה חיפשנו ואותה שאפנו להשיג- מבט האמת!

מי שירצה להאמין לו- יזכה להגיע ליעדו, ומי שיעדיף לתעות ולפלס את דרכו בעצמו, ישאר אובד, ולא יגיע למטרתו, וכן הדבר: ההולך בשבילים לא יוכל להבחין ביניהם, אך המושל ביצרוף שכבר הגיע אכסדרה, וראה את כל הדרכים בבירור, יוכל ליעץ למי שחפץ לשמוע...

מזה יוצא לנו גדר אמונת חכמים. מי שרוצה להאמין להם, יוכל להשתמש בראייתם הבהירה, והיו לו לעיניים. מדבריהם נוכל לקבל הישרה בהשקפות העולם ובהנהגה מעשית.... כי התורה הקדושה תורת אמת היא, מן השמים היא, זאת אומרת מורם לעין ערך מצמצום האדם ונגיעותיו. דעתה והשקפתה טהורות לגמרי מכל ערפילי החומר המאפילים בעד ראייתנו.... על ידי שנבטל דעת יצרנו מפני דעתה, בלימודה, בהשב אותה אל ליבנו, ובכפיית היצר במעשה מצוותיה- בה במידה נזכה להשתחרר מן הנגיעות ולראות עולם ברור לפנינו.

ואומנם עיצה זו מאירה את הדרך ויש בכוחה לסייע פעמים רבות, אך לא תמיד יוכל האדם, אך אם חפץ הוא, להתייעץ עם דעת תורה בכל עניין, שהרי אין הרב זמין תמיד לשאלות והתייעצויות. וגם סוף כל סוף, האדם עצמו אחראי על הצגת השאלה, ולפעמים מתקשה האדם לפרט את השאלה לעומקה, על כל רבדיה, ופעמים גם מתקשה לקבל את התשובה וליישמה בכל תנאי...

אבל בכל מקרה, גם אם אין לנו רב זמין, פעמים רבות - עצם העברת השאלה לגורם אובייקטיבי כבר הופכת את השאלה מ’בעיית חיים’ ל’בעיית טכנית’ ואם דעתו של היועץ מתוקנת ומכוונת לאמת, הרי שהסיכויים לקבל תשובה שהיא אמת - גבוהים ביותר.

ובכל זאת, לא תמיד יש לנו האפשרות להעביר את ההכרעה לגורם חיצוני. פעמים רבות אנחנו נשארות עם המשימה: להחליט. להחליט כאן ועכשיו...

מבשר לנו הרב דסלר בשורה שהיא אור גדול לחיים:

לכל אדם יש בעצמו את נקודת האמת הפנימית!

כמו שבעולם יש כח משיכה - שתמיד כל חפץ ימשך אליה - בהיעדר כח אחר הגובר עליו. כך גם בעניין האמת, אחר כל הקליפות והכיסויים - יש לנו את היכולת להגיע ולמצוא את האמת. היא מחכה לנו ברובד הכי

אחת שאלנו

מסביר רש"ר הירש:

"ראו את לוחות השם! לא היה להם מעלה ומטה, לא פנים ולא אחר, הכתב היה מפולש ובכל זאת אפשר היה לקרוא אותו משני הצדדים..."

מציאות הלוחות היא מציאות רוחנית שקשה לנו להכיל על מציאות פיזית כי לכל דבר שתתבונן בו, יהיו כמה צדדים-פנים, אחר ימין ושמאל וכולם יהיו שונים. כאן, אנחנו מתבקשים לדמיין מקשה אחת! לוחות חקוקים בדבר השם ונקראים בזהה מכל צד!!

אך הפלא האמתי הוא, שזו הייתה גם המציאות שלנו כבני אדם, מציאותו של יהודי בדור דעה, שקבל תורה וזעק בכל אחדות נשמתו וכוחותיו- "נעשה ונשמע", יהודי שהיה מפולש מכל צדדיו, שלם מלפנים ומאחור, שגילם את רצון השם בכל אשר פנה ולכל אשר הלך.

את האחדות הזו- כותב רש"ר הירש-איבדנו באותו לילה בו נכנס והתערבב עגל הזהב, מחלל את הטוהר שלנו כיחידים וכעם. מאליהן נשתברו בידי של משה הלוחות, כי למול הערוב, שוב לא יכלו להתקיים, ומאליהן פרחו האותיות באוויר, שבו אל כסא הכבוד להמתין ולייחל לתיקון.

ובארון העדות טמונים שברי הזכרון לאות ולמשמרת כי היה היתה מציאות כזו ושעלינו לשאת אותה בליבנו ובתודעתנו ולחתור לקראת שלמות ואיחוי על ידי עבודה עמוקה ופנימית של הקשבה, של זיהוי, ושל התעקשות שלא לתת למציאות להתלבש עלינו ולהכתיב את

התנועות שלנו.

במילים מודרניות, מדבר רש"ר הירש על הניתוק. הניתוק שהתאפשר פתאום בעולם, אותו ניתוק שאנחנו פוגשים בעצמנו ובאחרים, ניתוק שבעצם, התרגלנו אליו.

בשנים האחרונות, אולי בגלל הגיל, קשה לי לנתר מתוך תשעה באב- היישר אל תוך אופוריית בין הזמנים. החורבן זולג אל תוך הימים שאחרי, בדמעות שעוד לא יבשו, בציורי החורבן שחקוקים עדיין בכל תא והם הולכים איתי אל תוך ההכנות לחופש, מתכבסים ומתפענחים שוב באינסוף סיבובי מכונה, מקופלים בתוך המגבות ובגדי הים, ומצטרפים כנוסע נוסף ברכב המשפחתי העמוס לעייפה.

לא עזבנו מאחורינו את ימי בין המצרים, לא באמת. הם איתנו. הולכים ומתפתלים בתוך מנגינות שירי הלכת, בין רגעי השעמום והתלונות, הנחלים והבריכות והשלגונים ו..הלאה מבין הזמנים, אל תוך נהיית אלול, אל יבבת השופר המתרפקת על החלונות בדמדומי בוקר.

יש הרגשה עדינה שהכל מחובר, עמוק מתחת לפני השטח. חוט דק נמשך מיז' בתמוז ועד אלול, דרך ימי הרחמים והסליחה, שאנו במסע מכאן לשם, וכל העת מושכים ומרוממים ומתקנים את אותו ענין שאחריו נוכל לקרוא בהשתפכות הנפש "ויאמר ה' סלחתי כדבריך "

רש"ר הירש בקובץ "תקופות השנה" מתאר את ירידתו של משה רבינו מההר לאחר ארבעים יום וארבעים לילה של התקדשות מוחלטת, על הרגע בו פוגשות עיניו בחטא העגל, שאז-מאליהם-משתברות בידי הלוחות, והאותיות פורחות באוויר.

מה היה שם ברגע הזה, ומה איבדנו באותו לילה הרה אסון. מה מספרים לנו שברי הלוחות הטמונים לנצח בארון העדות- משמרת מדממת של מציאות שהייתה ואיננה?

"וירד משה מן ההר ושני לוחות העדות בידו לוחות כתובים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים...והלוחות מעשה אלוקים המה והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות.."

מה מספרים
לנו שברי
הלוחות
הטמונים
לנצח בארון
העדות-
משמרת
מדממת
של מציאות
שהייתה
ואיננה?

אחת שאלתי

בימים ההם לפני תריסר שנים, בזמן הזה ימי תחילת אלול תשס"ט, התחלתי להפנים שהעיוורון הזה הוא סופי ולא הולך להשתנות בעתיד הקרוב. הניסיונות של אימי מורתי ע"ה, של חברות, ידידות, אחיות, מכרות ודורשות טובתי לדובב אותי ולשמח מעט את נפשי האבלה היו נראים בערך כך:

"את רוצה שאקריא לך כתבה מעניינת שבדיוק נתקלתי בה השבוע?"
- לא, לא מדבר אלי.

"את רוצה שנצא להליכה? יש אוויר נהדר בחוץ. ממש מזין לצאת" -
לא, מה פתאום? כולם יראו איך אני נראית. לא בא בחשבון.

"רוצה שאקח אותך לבית הכנסת לסליחות? מה יש? את תיהני רק מלשמוע" - לא, אני ממש לא בקטע.

"הקלטתי לך שיחה נהדרת ששמעתי ביום עיון לאחרונה. את תאהבי את זה. את רוצה שאוריד לך את זה לנגן ותוכלי לשמוע?" - לא, אין לי סבלנות.

"את רוצה שאתחיל ללמד אותך את ספר התהלים בעל פה? כל שבוע פרק..." - לא, לא עכשיו. אני לא מרוכזת.

"את רוצה שננסה לפחות להשתלט קצת על ים החומרים שיש לך לערוך? אני אקריא לך, ואת תכתיבי לי. אולי זה ילך לא רע" - לא, מה פתאום. מבחינת העבודה גמרתי. אולי בגלגול הבא.

"אז מה את כן רוצה?" שאלה אותי אימי ע"ה פעם אחת במר ייאושה, כשכבר לא יכלה לראות אותי כך כאובה, ממורמרת, מיואשת ומתוסכלת.

"לראות", אני בפשטות. מה? זה לא ברור.

יש לי משאלה אחת: "אחת שאלתי", של פרק כ"ז בתהילים אותו אנו אומרות יום יום בימים אלו, וקיבלה אצלי משמעות חדשה: "אחת

אותה היכולת להתפלל שלוש תפילות ביום ולהחליק בלשונו בדיבור לא ראוי, היכולת להיות גלאט כושר ולברך ברכות הנהנין כלאחר יד, להיות פרום אבל לרדוף את תענוגות העולם בציפורניים, להיות צנועים ועדינים אבל גם שקועים בשקט בטכנולוגיה, היכולת לחבק המון ולאהוב מעט, לדבר 'על' מבלי לעשות 'את'.

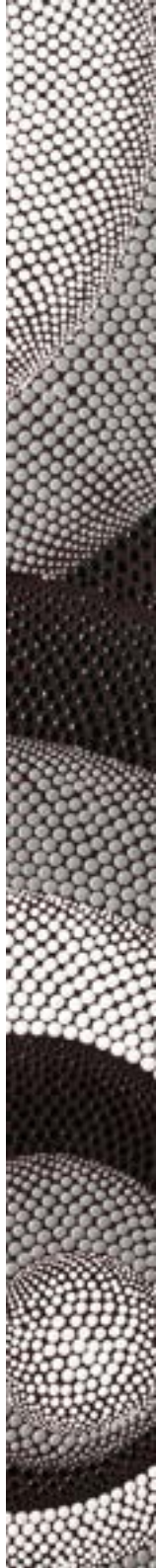
להיות אנשים חצויים ומפוררים ולקרוא לזה עדכני ונאמן למציאות, לקרוא לזה יהודי של שנות האלפיים. משוכלל, טכנולוגי, מתקדם, שפוי. בלי להרגיש את הסתירה, את כאב הנשמה שנחצבה במשכן ה"נעשה ונשמע" ועכשיו שקועה בדלי של תערובות.

את הדברים אמר רש"ר הירש. מי שהיה אמון על תורה ודרך ארץ, מי שלימד אותנו כיצד להיות יהודי שלם "ומעודכן" מבלי להיות פרוש.

בקריאתו של רש"ר הירש בבכייה שלו, טמונה הזמנה לזכור. לזכור את השלם ואת האמתי ואת הנכון. לזכור ששיבה בבית השם כל ימי חיינו- טמונה ב"אחת שאלתי". בלהיות אחד ואחת. בלא לנתק את עצמנו מעצמנו, מתכלית קיומנו, להיות ישות אחת מפולשת מכל צדדיה.

במקומות העבודה שלנו, יש לנו אינספור הזדמנויות לטהר ולזקק את המקום שלנו מול התערובת שמוגשת לנו כמעט בכח. באחדות שלנו כאן בשמורה, יש לנו הזדמנות לחזק זו את זו ויחד להיזכר במכתב האלוקים החרות על הלוחות.

"אסור שדבר סיני יתפוס אותנו רק באופן שטחי וחלקי.. הוא חייב להיכנס אלינו בנתיב מפולש מצד לצד, הוא חייב להטביע בנו חותמת בל תמחה על כל חלק של מציאותנו ובכל צד שנפנה, כתב השם חייב להיות גלוי וניכר... אל תחרטו את כתב השם רק מצד אחד בחלק אחד בצד אחד של ישותכם כדי שתיראו כיהודי בעל שליחות שם ה' ורצון ה' מצד אחד ובחינה אחת אך כאשר תפנה את גבך ותיכנס למערכות יחסים אחרות, תיראה ככל דבר חוץ מיהודי.. אל תדמה בנפשך שקיבלת את חותמת דבר השם עם דגש רב יותר על צד אחד ושאתה יכול לאפשר לצד השני להסתפק בשיירי החותמת..."

שאלתי מאת ה' אותה אבקש... לחזות!"; כן, לשוב ולראות! אחר כך נדבר על כל היתר...

שנים מאוחר יותר, כאשר קבוצת נשים ששומעת ממני שיעור תורני כל שבוע ביקשה לקנות לי מתנה מסוימת לכבוד פורים או לכבוד נישואי אחד הילדים, אני לא זוכרת בדיוק את הנסיבות, התייעצה נציגת הקבוצה עם אימי בשאלה: מה אפשר לקנות לרוחי? והיא ספונטנית ענתה: עיניים רואות! ומיד הוסיפה: כבר מזמן למדתי בכל הנוגע למתנות בעולם הזה, כי מה שאפשר לקנות - לא צריך, ומה שצריך - אי אפשר לקנות.

בכל אופן, באותם ימים ראשונים הרגשתי כי כל משאת חיי היא להחזיר לי את הגלגל אחורנית ולהמשיך באותה רוטינה שכל כך ברורה ומובנת מאליה לכל אחד ואחת: פשוט לראות. שיחזיר לי ה' את מאור עיני. לא מבקשת יותר.

הימים נקפו והשנים חלפו. ההתאוששות הייתה בלתי נמנעת (כן, פשוטו כמשמעו). מאחר ורובנו ברוך ה' בריאים בנפשנו, ההתאוששות היא בלתי נמנעת. גם לאחר האובדן הגדול ביותר והאבל הקשה ביותר - הנפש שלנו תובעת את שלה וחוזרת לחיים. זו מתנה מיוחדת שהקב"ה נתן לנו ונטע בתוכנו: ההתאוששות. התחלתי לצאת להרצאות ולספר קצת את סיפור חיי ואת סיפור ההתמודדות, ומצאתי עצמי נהנית מן התחום וגם מרפאת ומעבדת את הפצע ההולך ומגליד. הייתה בכך גם תעסוקה, גם סיפוק וגם דמי כיס לא רעים בכלל.

באחת הפעמים, כחמש שנים לאחר שהתעוורת, השתתפתי בפאנל בסמינר ע"ש הרב וולף בבני ברק. איתי בפאנל ישבו עוד כמה נשים וכל אחת סיפור חייה שלה וארועי ההתמודדות שלה. התוכנית הייתה סוג של "שליפות בטון", כלומר, המנחה הציגה לפנינו שאלות ללא הכנה או ללא הערכות מראש, ואנו הנשאלות נדרשנו לענות ספונטנית בלי לחשוב הרבה, ממש מתוך המקום הכי טבעי ואמיתי שלנו.

השאלה האחרונה שהציגו לפני הייתה: לו היו נותנים לך אפשרות לשאול משאלה שתתמלא על אתר? מה הייתה המשאלה שלך?

בלי לחשוב פעמיים, ובלי לשים לב למה שאני מוציאה מן הפה אמרתי ספונטנית: "שבני בכורי ישראל ימצא את זיווגו ההגון והראוי". בני היה אז בן תשע עשרה ודקה, ובקונטקסט החסידי הגיל הזה כבר מתחיל להיכנס לקטגוריה של "מעוכב שידוכים".

אני מבטיחה לכן, שבמצבי הנוכחי, למרות המסך השחור שמכסה באדיקות את עיניי, יכולתי לראות את עיני הנוכחות באולם נקרעות לרווחה ואת הבעות התדהמה הנמשכות על פניהן, ואז מישהי, אולי המנחה, הצליחה לבטא במילים מגומגמות את דעת הקהל שיש שם: "מה? את לא רוצה לחזור לראות?".

צחקתי. "בוודאי שאני רוצה", השבתי, "אווהו רוצה! אבל זו כבר לא המשאלה שעומדת אצלי בראש פירמידת העדיפויות. ברור שבתקופה הראשונה לא הייתה לנגד עיני שום משאלה אחרת פרט לזו. אולם הזמן החולף והרופא כל חולים המרפא את פצעי הגוף כמו גם את פצעי הנפש, מביא להחלמה והביטוי החזק ביותר של ההחלמה מן האבל הוא שינוי סדרי עדיפויות. העובדה שמשאלות נוספות ומאוויים נוספים יכולים להשתחל אל מקום גבוה יותר בראש סדרי העדיפויות שלנו ולדחוק את הישנות למקום שולי ופחות חשוב, היא ההוכחה הגדולה ביותר לכך שאני מחלימה. כן, אני רוצה לחזור לראות, ועוד איך. אבל אני גם רוצה ואפילו ברצון יותר חזק, נכון לעכשיו, להיות כבר שוויגער ואני לא מתחרטת על מה שאמרתי".

אחרי שמשאלת ליבי זו התמלאה בסיעתא דשמיא ובני אכן התארס, הייתה מי שזכרה לי את אותו פאנל ושאלה אותי "תגידי, עכשיו המשאלה שלך היא לחזור ולראות או שיש כבר משאלה אחרת?".

**אולי המנחה,
הצליחה
לבטא
במילים
מגומגמות
את דעת
הקהל שיש
שם: "מה?
את לא
רוצה לחזור
לראות?"**

חודש אלול

חודש אלול - אחת שאלתי

אלול בא. ימי רחמים ורצון.

מהם הימים הללו? ימים שיש בהם סיעתא דשמיא מיוחדת לשוב בתשובה, ימים של רצון.

בכל פניה ובקשה אנו פונים להקב"ה בלשון של 'רצון' שיהיה רצון מלפניו ושנעלה אנחנו לרצון. החיים שלנו ברצונו, כל מה שיש לנו ושניתן לנו זה מכח שיש להקב"ה רצון וחפץ בנו וגם כל ההתקרבות שלנו אליו היא בצורה כזו של לעלות לרצון ולהפיק רצון מאת ה' ימי הרצון הם ימים שניתן בהם שפע של רצון אלוקי לתת יד לבני אדם לשוב בתשובה אל מהותם, למצוא ריצוי על הטעויות והחטאים שנפלנו בהם.

ומה מצופה מאיתנו - בעיקר מצפים ממנו שנרצה גם אנחנו.

"אָמַר שְׁמַר אֶתְּהָ בְּקֶרֶךְ וְגַם לַיְלָה אִם תִּבְעֵינָן בְּעֵינֵינוּ: שְׁבוּ אֶתְיוּ" (ישעיהו כא, יב)

"אמר שומר" - הקב"ה (רש"י)

הקב"ה אומר לאדם, יש בוקר וגם לילה, יש הארה וגם חשיכה, מצידו יש את מלוא האפשרות והרצון לקרב אתכם, לרומם, ולעזור לכם לשוב מהמרחק שהלכתם בו

רק דבר אחד נדרש ממנו - אִם תִּבְעֵינָן בְּעֵינֵינוּ - אם תרצו תבקשו. תשקיעו מצדכם את הרצון שלכם, תרצו ותבקשו ואז - "שְׁבוּ אֶתְיוּ" - שבו ותבואו

הרצון הוא כח כביר באדם שמעורר ומכוון את כל הכוחות שבו -

כח אחד מקנן בכל אדם - העמוק שבכוחות וכח כביר הוא. למעשים הוא מביא וגם את הדרך הוא מאיר, כי גם סיעתא דשמיא הוא מעורר: הרצון.

בדברנו על הרצון אין כוונתנו לרצונות המבצבצים ועולים חדשים לבקרים, אשר לרוב - בדמיון יסודם, תהיה מגמתם רוחנית או גשמית. אפשר לרכז את כל כח ה"אני" ברצון אחד, הממלא את כל האדם, לכל עומקו וכל גובהו - ורצון זה יכריע בכל צעד, הן בדברים היום יומיים והן בדברים הגורליים בחיי אדם. "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו"

המצליח להכניס השאיפה להתקרבות אל ה' ולעבודתו ברצון, שהרצון ימלא כולו בדבר אחד ויחיד זה, להיות קרוב אל הבורא עולם - הרי רצון זה ימשוך אחריו את כל כוחות הגוף והנפש

(הרב וולבא בעלי שור שער שני פרק 25)

אחת שאלתי - ייחדתי את רצוני למטרה אחת -

דוד המלך אמר - "אחת שאלתי", רק דבר אחד בלבד ולא יותר
"**אחת שאלתי מאת ה'**" - איני שואל דברים רבים לפי התחדש הצרכים, שיתחדש לכל אדם בכל עת שאלה אחרת, רפואה, מזונות, הצלה מהאויב וכדומה.
רק שאלה אחת שאלתי בעבר "**ואותה אבקש**" תמיד בעתיד, כי בשאלה זו כלולים כל השאלות,
והוא "**שבתי בבית ה' כל ימי חיי**" השאלה ששאלתי אודות שבתי בבית ה' רק אותה אבקש, שעל ידה אגיע לכל הצרכים הפרטיים
כל כח הרצון שלי אני מרכז ומייחד לעניין אחד. של הרצונות הנוספים לא עולים יחד עם אותה שאלה שואתה אני מבקש תמיד.
הרצון הזה נמצא אצלי במקום הראשון וכל יתר הרצונות שלי כאילו מתבטלים יחסית לעוצמת הרצון הזה שמפעם בי
גם רצונו לומר שלא שאל שאלה זאת כדי שעל ידי זה ישיג תכליתים אחרים, דהיינו שלא כיון בשאלתו שישב בבית ה' שעל ידי זה
ינצל מאויביו וימצא כל צרכיו, שאם כן השאלה אינה הבקשה, כי בקשת לבו הוא שימצא צרכיו הגם ששאלת פיו הוא שבתו בבית
ה', רק ששאלה זאת היא עצמה הבקשה, והוא גוף התכלית הנרצה אצלו,
השאלה והבקשה בפה ובלב הן ההתבטאות של אותו הרצון, גם הן מאוחדות אצלי להגיע למטרה אחת
ועל זה אמר "**אחת שאלתי**" וגם "**אותה אבקש**" הוא גם כן הבקשה, כי מה שאשאל "**שבתי בבית ה' כל ימי חיי**" הוא על הכוונה
כדי "**לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו**" ואין בלבי כונה אחרת, כי מה שימצא על ידי זה גם יתר הצרכים הם גם כן ישיבו אמצעים אל
התכלית הזו, רצונו לומר שמה שעל ידי שישב בית ה' ינצל מאויבים ומעיקים וימצא כל צרכיו, על ידי כן יהיה לבו פנוי לישב בבית
ה' תמיד שהוא התכלית העקרי אצלו
(המלבי"ם על פרק כ"ז בתהילים)

ועוד שורה של אלול

שלוש פעמים עלה משה רבינו למרום למשך ארבעים יום, בארבעים יום האחרונים היו ברצון. רצון מצידנו 'אני לדודי' ורצון
דודי לי'

מחילה

לילדים בלי סבלנות, לענות "מצוין" מזויף כששאלו אותי מה שלומי. לא להסתכל לאף אחד בעיניים, ובפרט לא לעצמי במראה.

ואז ריחם עלי בורא עולם וסידר לי עשרים דקות של המתנה מבוזבזת לגמרי. בסדר היום המרתוני הרגיל זו תופעה נדירה. מה פתאום עשרים דקות של ואקום? אבל הן קרו לי ומצאתי את עצמי מחפשת מה לעשות בהן. ואז שמעתי קול של אלול אומר בתוכי, אולי בינתיים תנסי לחזור בתשובה?

מה לחזור בתשובה? גאה מולי גל כהה, מעשה ידי המפיק המוכשר הרובץ בין משפתי הלב. זהו, המעשה נעשה, המילים נאמרו, הקלקול כבר נגרם. איך ניתן להשיב מילים לאחור? התוצאות כבר מן הסתם התחילו להתגלגל. לכי לרדוף אחר הרוח, לכי חפשי נוצות בשוק, נסי לסובב את הגלגל לאחור. טעית בגדול, וכעת אין לך מוצא כי אם להתבשל במיץ הטעות שבישלת. אני מכיר אותך, אמר בתוכי קול קטן ומרגיז, תמיד את טועה, ואפילו חוזרת על אותן טעויות שוב ושוב. וגם אם יש לך רגעים של החלטה להשתפר, תמיד מגיעה הנפילה ומוכיחה את הגודל האמיתי שלך. בושי והיכלמי והיעלמי ודי!

אטמתי אזני משמוע, ופתחתי את פי במאמץ על: "ריבונ של עולם. אתה הקדמת תשובה לעולם. זאת אומרת שלפני שבראת אותי ידעת שאטעה. ידעת שאני עתידה לקלקל! הטעות שעשיתי היא לא כשל בתכנון, היא התכנון בעצמו. ואתה הבטחת שיהיה לי מוצא! שאם אעשה מה שכתבת בתורה אפשר לתקן ותסלח לי".

שחזרתי לאחור את האירוע צעד צעד עד שזיהיתי את אותו רגע מפנה. את הנקודה המדוייקת בה איבדתי את שיקול הדעת. ככה התבלבלתי, ככה כעסתי, ככה אחז אותי כזה פחד גדול, ככה חשתי איום וצורך להתגונן נגדו בכל כוחי. ככה לא הקשבתי לעצת חכמים ומתונים ממני. ככה לא עצרתי לבדוק ולברר ולחשוב, פשוט לחשוב. רק עכשיו, בשעה של שקט ושביב של דעת שחוזר, אני יודעת שגם בפעם

הפעם נביא ציטוט מאישה אחת. זו היתה יכולה להיות כל אחת, גם אני וגם את, כל אחת שיש לה נפילות דרמטיות נדירות וגם קטנות ותדירות. אבל לה זה קרה באמת, והלואי שגם אנחנו נפגוש את אותה בהירות. באמת.

"רגעים של אלול. לא דמיינתי אותו ככה. דמיינתי אותו עטוף בצלילי שופר ומתרכק בשערי סליחות. מתרומם אל על עם צרור קבלות טובות, ומתחמם באור המלך בשדה שטוף שמש. לא ידעתי שאפגוש לראשונה את אלול שלי, במחילה תת קרקעית חשוכה ואפלה, אבל דוקא שם פגשתי אותה מאירה וזוהרת. מחילה. יום שהתחיל בהיר ומבטיח, הסתיים פתאום בדרמה גדולה. מצאתי את עצמי נסערת, נסחפת, מוזנת בדלק של שמועות מפקפקות ומאמינה להם בלי לברר די. מרימה טלפון ומוסרת מידע שלילי, במילים ציוריות, כשדחיפות בלתי מתפשרת מפעפעת בדמי. הייתי בטוחה שאני צודקת. הפעם לגמרי. יש זמנים בהם אסור להסס ולהתקפל, וזו אחת הפעמים. העולם אינו הפקר. צריך לדעת לעמוד על הזכויות הבסיסיות, בהן עומדים לפגוע (או לפחות כך חשבתי). דהרתי קדימה בלי לעצור באדום, בלי להטות אוזן לצפירות התראה מהצד, בלי לעשות חשבון מיושב לעצמי ולאחרים. נלחמתי עד שנגמרה לי התחמושת. בום. נגמר.

עבר זמן, הגל שקע והותיר תחתיו רק חול ושאריות של קצף. נתונים חדשים התבררו, התמונה כבר נראתה אחרת, ההתפכחות הגיעה ואיתה הבושה הגדולה. ממי ששמע אותי, מבורא עולם, מעצמי. זו אני? מה עשיתי? איך למען השם נפלתי ככה, ועוד באלול? אני אמרתי דברים לא מדוייקים שעלולים לעשות נזק ליהודי? ומה אם יגרמו בגללי נזק כלכלי, עגמת נפש, שם רע ועוד? כל הלאווים של החפץ חיים ממזדקרים מולי עכשיו. ולא רק הם. עלול להיות כאן נזק אמיתי, חי ונושם שמתקרב אלי בכל רגע שעובר. נורא. לא יכולתי לשאת את עיני לשם. לא יכולתי לחשוב על זה בכלל בלי להתחמק. אז ברחתי. המשכתי לעסוק באלף עניינים בדעת מוסחת, לענות

לא יכולתי
לשאת את
עיני לשם.
לא יכולתי
לחשוב
על זה
בכלל בלי
להתחמק.
אז ברחתי.

את שרן לא בד
 כולנו יחד פותחות מחצית שניה של אלול בכמיהה, בחיזוק ובקרבת אלוקים. אני לדודי ודודי לי.

למנויות ושותפות

לקראת השמיטה:
 הרב קאופמן שליט"א | סדרה בענייני ביטחון
 הרב גולדווסר שליט"א | השמיטה בהשראה הסטורית
ל'נבחרת':
 גב' יהודית סלומון תחי' | בסדרה ייעודית ומלהיבה לבחורות!!!

סדרות חדשות
 שלוחה 1

כנס יחידה - תש"פ: הרב מאיר קסלר שליט"א | הרב גנס שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א
כנס יהיו לרצון - תשע"ט: גב' דיסלדורף תחי' | הרב אשר דרוק שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א
כנס אליך אלכה - תשע"ח: הרב ארלנגר שליט"א | הרב חיים רייך שליט"א | הרב מנחם שטיין שליט"א | הרבנית מנוחה לוי תחי' | גב' פנינה טולידאנו תחי'

כנס אלול
 שלוחה 7
 וגם בשלוחה הפתוחה

בואי לחוות מחדש!

הרצאות חדשות יעלו בהמשך למנויות ושותפות

עוד במאגר

• הרב מנחם שטיין שליט"א הנשים חוד החנית של עם ישראל	• גברת יוכבד פאלי תחי' על רגעים מצמיחים (3)
• גב' זילברמן תחי' המח כנגד קודש הקודשים	• גברת אסתר ליברמן תחי' אני לדודי (2)
• הרב ישראל גולדווסר שליט"א היום הרת עולם	• הרבנית תרשיש תחי' עלינו לשבח (3)
• הרב צביאלי בן צור שליט"א יש קונה עולמו בשעה אחת	• הרבנית תרשיש תחי' ונתנה תוקף
• הרב צביאלי בן צור שליט"א 12 תחנות התשובה	• הרבנית תרשיש תחי' בהיכלו של מלך-הכנה לראש השנה
• הרב דוד ברוורמן שליט"א בין כסה לעשור (2)	• הרבנית תרשיש תחי' אלול אחת למעלה ושבע למטה

050.4166884

02-6440292

הזאת הייתי צריכה להבליג ולהמתין. לנסות לדון לכף זכות בינתיים עד שיתבררו הדברים, לגלות סבלנות ואיפוק ולנסות לאהוב את השני כמוני. ולוותר. כי אין הצר שווה בנזק המלך.

ניסיתי להיות פשוטה כמו הכללים מהמחברת של כיתה ב'. חרטה, ווידוי וקבלה לעתיד אפשר לעשות לאלתר. צריך גם לתקן את הנזק, אבל במקרה שלי איך מתקנים? לכאורה זה אבוד.

פניתי שוב בתפילה קצרה: "ריבונו של עולם, גם תשובה זו רק השתדלות. אני עושה את שלי, תעזור לי מלמעלה בשלך. זה חודש של עזרה, אני רוצה לחזור בתשובה, אתה הכל יכול. תעזור לי בבקשה"

גייסתי את שארית האומץ והרמתי שוב את הטלפון לאותו יעד, נחושה להשיל את המשא הכבד מעל גבי. הסברתי קצרות וברורות שטעיתי. הסברתי ממה חששתי ובמה לא דייקתי, הודעתי שאני חוזרת בי וביקשתי לבטל.

את נשימת הרווחה ששמעתי מבעד לאפרכסת אי אפשר לתמלל. לא יאמן, אך העולם באמת עמד בנשימה עצורה וחיכה שאחזור ב"י! הגלגל אכן הסתובב לאחור. התכניות התקפלו וחזרו למגירה. שעון הזמן האלוקי תקתק לאחור ומחק את טעותי. המחק עבר על הדף המקושקש והשאיר אותו חלק וכנוי. תשובה.

ברגעים שאחרי עוד ניסה היצר לנהל מלחמת מאסף. להוסיף עוד שיקויים רעילים ולבחוש בקדירה: "איך זה קרה לי, מי אמר שסלחו לך, תתביישי לך שכך נכשלת" ועוד ועוד. אבל אני נאחזתי במילים הטהורות מהלכות תשובה: "אמש היה זה שנאו לי לפני המקום, משוקץ ומרוחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד, קרוב וידיד". צריך גם אמונה שלי בתשובה שלי. אני צריכה להאמין שזה עובד, שזה אמיתי. להאמין שאם ה' סולח לי, גם אני יכולה לסלוח לעצמי.

טעיתי כי אני רק בן אדם!

אבל אני רוצה לחזור כי אני יהודיה!

אחת שאלתי. ויש לי, יש לי תשובה."

...

איזו בריאה נפלאה זו תשובה. איזו חמלה יש באלול. וכמה שהמחילה יותר חשוכה, יותר מרגישים איזה חסד שיש בה, במחילה.

תמי פוטאש | אדריכלית ומעצבת פנים

בין אם זה בעבודה בפגישות יועצים שונות, ובין אם זה עם לקוחת פרטיים.. ישנו כלל אחד מתווה דרך.. שלא תמיד קל להשלמה.. אבל חייבים להיצמד אליו, אחרת פשוט נלך לאיבוד... כאשר לקוחות מגיעים לתכנון ועיצוב הבית/ המשרד וכד' הם בד"כ מגיעים עם רשימת דרישות ארוכה ארוכה..... התהליך הראשון בתכנון הוא מיפוי, לא מיפוי של להסיר דרישות מהרשימה, כי זה בסופו של דבר תפקיד האדריכל ובעז"ה בסוף נצליח לתכנן ולהגשים את כל הרצונות, אבל למפות, לפי סדר חשיבות, כי לא תמיד שייך הכל, פתאום מגלים עמוד קונסטרוקטיבי(עמוד שמשרת את שלד הבנין וממילא אסור בהריסה) באמצע החדר

רבקי שפירא | יועצת מס

למוסדות בלבד. אמנם היא אבדה את הלקוחות הפרטיים, אך נותר לה זמן רב יותר לשרת את הלקוחות המוסדיים, שקבלו שירות טוב יותר, הזמינו עבודות נוספות, ושלחו אליה לקוחות נוספים. העסק התמסד, הרוגע שב אליה וההכנסות ב"ה עלו. כל החיים אנו בעבודה. תמיד יש לאן להתקדם. לעיתים העומס ומרוץ החיים גורמים לנו להתפזר ולהסתפק בפחות ממה שהיינו מצפות מעצמינו. כמה פעמים מצאנו את עצמינו כואבות על המרחק שלנו ממה שהיינו רוצות להיות. גם בחיים האישיים, אם נבחר מטרה אחת לכבוש, נשיג אותה בס"ד. וגם אם כרגע יעדים אחרים ימתינו בצד, נופתע לגלות שמהר מאד נוכל להתפנות ולכבוש גם אותם. כדי להצליח בכיבוש המטרה נשאל את עצמינו, מה צריך לקרות בכדי שהמטרה תושג? התשובות לשאלה הזו תהיינה אבני דרך שיסיעו לנו להגיע ליעד בהצלחה. אנו בפתחו של אלול, השופר כבר כאן כדי להזכיר לנו לשפר את עצמינו, לתקן עיוותים, להגביה את עצמינו למקום טוב יותר, אם נבחר כבר היום יעד אחד שאותו אנו רוצות לכבוש בהצלחה, ונציב את אבני הדרך, נוכל כבר להרגיש שפתחנו דרך לשוב אל הטוב שרצינו להיות.

אחת שאלתי, אותה אבקש.

עולם העסקים של ימינו מוצף בעסקים דומים, בכל ענף יש מאות ואלפים של בעלי עסקים המתחרים על הלקוח הבא, ולכן כל יועץ עסקי מתחיל ממליץ לבעל העסק למצוא בידול שיאפיין את העסק שלו, קהל יעד ספציפי, או תחום מסוים מתוך המקצוע שהוא רכש. במושכל ראשון היה ניתן לחשוב שצמצום קהל היעד, הגדרתו ומיקודו יצמצמו את ההכנסות, אך בפועל מה שקורה הוא שבעל העסק מתמקצע בנישה מסוימת, הופך לאוטוריטה בתחום, ולקוח המחפש את הנישה הספציפית הזו יגיע דוקא אליו. כך ניתן למצוא אדריכלית לעסקים, גרפיקאית לאירועים, תופרת לתלבושות וכן על זה הדרך... לעיתים, לבעל העסק לוקח זמן למצוא את הבידול אך כשהבידול נמצא בעל העסק חש כמוצא אבידה יקרה, ביצועי העסק משתפרים והלקוחות מרוצים יותר. כך היה עם יפי, בעלת עסק מצליח להפקות דפוס. היא עבדה בתחילת דרכה, גם עם מוסדות וגם עם המגזר הפרטי. היא לא ישנה לילות כי התחיבה לסיים עבודות במועד. ועל אף שהיו הכנסות נאות, היא הרגישה שהיא קורסת מעומס עבודה. עם הזמן שעובר היא גילתה שהעבודה עם הלקוחות הפרטיים, גוזלת ממנה זמן רב ואינה ריווחית מספיק. הם דורשים יותר דיוק וירידה לפרטים, ואילו המוסדות, עובדים בגדול ונמנעים מלטרטר אותה על פרטים שוליים. זה הביא אותה להחלטה להגדיר את העסק שלה כעסק המספק הפקות דפוס

או מגלים קורה מונמכת שלא שייך אפילו לדקק...
 ועוד כהנה וכהנה..
 בין אם זה בחלוקה לדירות לפי כיווני אוויר בבנין חדש בתכנון, או מיקום תשתיות וכד', ובין אם זה בתכנון וחידוש פנים בית פרטי..
 המיפוי הוא בסדר החשיבות, מה חשוב לך הכי, מה חשוב לך יותר ממה מה חשוב לך בעיקר

האם חשוב לך חדר לימוד/ חדר עבודה יותר מאשר חלון בחדר רחצה ונעשה אוורור דרך ונטה,
 או במטבח לדוגמא חשוב לך הכי משטחי שיש גדולים, יותר מאחסון וכו'...
 בד"כ ובעזרת ה', בסוף מגיעים לסקיצה המושלמת שמנצלת את כל החלל וממקסמת כל פינה ונישה
 ע"י רעיונות שונים ופתרונות רבים שקיימים היום...

אך עדיין, חשוב מאד מאד לדעת, מה נחוץ בעיקר, מה המשאלה והרצון הכי חשובים
 כי זה מתווה וזה היסוד לכל תהליך התכנון...
 לכולנו המוני משאלות, רצונות, שאיפות בקשות..
 מאחלת שנדע לכוון שה 'אחת שאלתי' האמיתית והפנימית
 תהיה החשובה ביותר בין יתר משאלותינו..

ריקי מרגלית | מאמנת מנהלות צוות ובעלות עסקים.

בוקר, שוקו נשפך, הסנדלים של טלי, איפה הם??
 והבכורה, עוד לא חושבת להרים את עצמה מהמיטה...
 נו, מילא, רצה להסעה הגעת לעבודה, אהה...
 "למי יש זמן לקפה??
 הלואי שאספיק את כל מה שאני צריכה..."
 לארגן את כל ציוד לבריכה... מה הקשר?
 לדאוג לסידור לקטנה...

הי, שכחת שהגעת לעבודה !!!
 מה יהיה???
 טוב, הנה אני מתחילה..."
 רגע אחד,
 מה את בעצם רוצה וצריכה להספיק היום בעבודה,
 את יודעת??
 לרוב אנחנו פועלות במרוץ החיים על אוטומט,
 מה שגורם לנו לפספס דברים קטנים (במקרה הטוב...)
 אם נקבע לנו זמן קבוע לעצירה ותכנון נשאל את עצמינו
 "מה אני רוצה להשיג?"

מה אני צריכה לעשות בשביל זה?
 נצליח לפעול בצורה ממוקדת שמובילה לתוצאות טובות יותר.
 אז לפני שאת מתחילה, כמה שזה נשמע בנאלי...
 תעצרי ותקדישי כמה דק' לתכנון שיעשה לך סדר בראש
 יעל את העבודה שלך ויגדיל את ההספקים.
 תשאלי את עצמך:
 "מה אני צריכה לעשות היום בעבודה?"

מה התוצאה שאני רוצה להשיג היום ממה שאני עושה?
 תרשמי את הדברים שעלו לך
 תבחני מה חשוב שיקרה דווקא היום ומה יכול לחכות

כך תהיי יותר ממוקדת
 ותצליחי להספיק
 הרבה יותר !!!

פערי אויש | כיוון - מותגים עם כריזמה

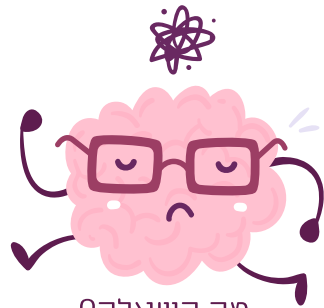
נפלאות
 kivun1.co.il

לאן לפנות?
 מי יעזור?
 איזה מוצא יש לי כאן?
 במבוך הסתרים
 במרוץ החיים
 נתקלים לא פעם
 במבוי סתום
 ואז בנסיון לצאת מהסבך
 מחפשים
 לחוצים
 מתייעצים
 מפעילים קשרים
 וכמעט - - - מיואשים
 כשבעצם
 הפתרון ממש בהשג יד
 בקלות ממש
 או,
 שלא
 כל כך
 בקלות

כי נסיון האמונה
 ממש לא קל - - -
 להשען אך ורק על ה'
 בביטחון מלא
 דורש עבודה רבה מאוד
 ועמוקה מאוד
 אשרינו שזכינו
 ויש לנו הבטחה ברורה
 ברוך הגבר אשר יבטח בה'
 והיה ה' מבטחו!
 איזה מוצא מופלא
 יה"ר שנזכור זאת
 בזמן הנסיון
 בחיפוש הפתרון
 והיה ה' מבטחו.

בבית הספר לימדו אותנו לספק את 'התשובה הנכונה', אבל בחיים יש הרבה יותר מאשר רק תשובה אחת נכונה, ובחיים הללו שה שחשוב יותר מן התשובה זה לדעת לשאול. שאילת שאלות היא אומנות שמרבית האנשים עדיין לא רכשו. אומנות ששווה לדבר עליה, ודווקא כעת, לקראת ראשית.

מה השאלה?
בדרך לעבודה.

סליחה, אני רק שאלה.

כבר בדרך לעבודה אנחנו פוגשות בשאלות. המון שאלות מתרוצצות בנו בדרך הזאת, ברור. אין צורך לסלק אותן, אבל רק לעשות בהן סדר.

שאלות הן כלי נהדר. הן מסייעות לנו לברר דברים, למפות אותם, להגיע למסקנות.

השאלה היא רק אלו שאלות בדרך אל המשרה החדשה יעזרו לנו, ימקדו ויועילו.

ועוד לפני זה: למה באמת לשאול?

"היה מפעים לחזור אחורה ולסקור את הנושא, ממרחק של זמן ומניסיוני בעולם התעסוקה כשכירה וכעצמאית", הגיבה ריקי מרגלית, מאמנת עסקית וארגונית, ובעלת "כוורת" מרכז לקידום בעלות עסק, כאשר ביקשנו ממנה הדרכה לשאילת שאלות נכונה ונבונה בדרך לבחירת מקום עבודה "היה מרגש לשחזר איך התקבלתי לכל

אסתיכך-----

איך שואלים? וואו שאלנו את זה! ועכשיו יש לנו עוד שאלה: מתי שואלים? את מי? וכמה? אלו שאלות המליון דולר.

שאילת שאלות, אומרים המומחים, היא אומנות בפני עצמה, אולי לא פחות מאותה אומנות שדורשת מציאת התשובה.

מצאנו סימני דרך מפוזרים בשוק העבודה, אספנו אותם וענינו תשובות, ואלו לא התשובות בעצמן, כמובן, זאת רק התשובה לשאלה הראשונה כאן: איך

שואלים?

עבודה ולראות שוב את יד ה' בכל שלב, את הקשרים שהובילו אותי לכל תחום, ואת מה שרכשתי מכל עיסוק.

שמעתי פעם בשיחה על אמונה בתחום הפרנסה שהיכולות והתכונות של כל אחת ניתנו לה בהתאם לרמת הפרנסה שה' יעד לה ולמשפחתה לקבל בעולם הזה. הקדוש ברוך הוא הרי מנווט כל אחת למקום שטוב עבורה והחוכמה היא לנצל כל עבודה ללמוד ולהתפתח בה - כדי שמעבר לשורה-שתיים בקורות חיים היא אכן תהיה מקום לצמיחה בכל תחום.

בעולם התעסוקה, כמו בכל דבר שה' מזמן לנו, יש אפשרות להתפתח מכל מני בחינות, וחשוב להבין זאת לפני שיוצאים לדרך. העבודה היא הדרך להתפתחות, למידה והבאת פרנסה, היא לא המטרה!

לכל עבודה יכול להיות המשך טוב יותר, רק צריך לבדוק לאורך הדרך, מה אני יכולה לתרום בעבודה, מה לקבל ממנה ולאן אני רוצה להתקדם דרכה".

אם כך, מהו כוחן של שאלות בדווקא בשלבי גישוש וחיפוש אחר מקום עבודה חדש?

"שאלות הן כלי שיכול לעזור לנו כדי לקבל מידע נחוץ ולהצליח לשקול את כל ההיבטים של התפקיד שבו אנחנו שואפות להשתבץ בצורה נכונה. ולכן מומלץ לחשוב על כמה שיותר שאלות שאת רוצה לקבל עליהם תשובות לפני שאת בוחרת את מקום העבודה שלך".

מה תהיינה השאלות?

"אנחנו יוצאות לעבודה למטרה מסוימת, והדבר הראשון שעלינו להבין הוא: מה המטרה לשמה אני יוצאת לעבודה? מהם הערכים שמניעים אותי בדרך לשם? במה אני רוצה לעסוק?"

כיום, רוב הבחורות והנשים מגיעות לשוק העבודה עם רקע של לימודי מקצוע. בשלב הזה חשוב לעצור ולבדוק בשנית: האם למדתי את המקצוע ממקום של חוסר ברירה, או שאכן נמשכתי לתחום? האם נהייתי במהלך הלימודים? האם אני אכן רוצה לעבוד במקצוע אותו למדתי?

אם התשובות חיוביות, נחפש עבודה באפיק שיקדם להתמקצעות בתחום הלימוד.

אם התשובות שליליות זה הזמן לחשוב על אפיק אחר שמתאים לנו.

בישערה הביטחון מופיע שהקדוש ברוך הוא נתן לכל אחד תכונות וכישורים מסוימים כדי להביא מהם את הפרנסה שלו, ודי בזה שהוא יעשה השתדלות במקום הזה ומשם תבוא לו הפרנסה שנקבעה. לכן חשוב לוודא שהעבודה מתאימה לכישורים שלך, לתכונות ולרצונות. כדי לברר את העניין, שוב יסייעו לנו שאלות: מה החוזקות שלי? מה החולשות שלי? מה אני אוהבת לעשות? ומה תמיד חלמתי לעשות בעתיד (ולא בגלל שהתחום הזה מכניס הרבה כסף...)

לאחרונה פגשתי באימון אישי לקוחה שעסקה עשרות שנים במקצוע שלכאורה יכול לפרנס אותה בכבוד. אבל היא בשום אופן לא אהבה אותו. חוסר המשיכה לתחום השליך בהחלט גם על התוצרים שלה.

היא הגיע אלי בשלב שבו הבינה שהיא חייבת לעשות שינוי.

במהלך האימון היא התחברה לעצמה, לרצונות החזקים שה' טבע בה, שיחררה אמונות מוטעות כמו 'זוהי אנשים יאמרו עלי שסגרתי את העסק' או- 'מזה לא יצא לי כסף', בחנה איך היא כן יכולה להתקדם למקום שאליו היא נמשכת, והתחילה לפתוח עיניים ולזהות מקומות בהם היא יכולה להשתלב בעשייה עם הבנה ברורה שהצעדים שלה עכשיו יקדמו אותה בעזרת ה' למטרה הגדולה - לעסוק בתחום שבו היא מרגישה

שליחות ולהתפרנס ממנו בכבוד.

אז נכון, יש כאן דרך. אבל היא נכונה ואפשר להתחיל לצעוד בה מתוך ידיעה שלא מיד מגיעים להכנסה המצופה. מדובר בשלבים שעליהם אי אפשר לדלג כמו צבירת ניסיון, מומחיות, הכרת השוק ואפשרויות הקידום בו. את הדרך הזו רובנו צריכות לעבור, והחכמה היא להבין שזאת דרך וליהנות ממנה.

בנוסף, בדרך לעבודה יש לכל אחת מאתנו עקרונות וערכים שעליהם חשוב לה לשמור. מדובר בעקרונות רוחניים ולהבדיל - פרקטיים.

אנחנו צריכות לבדוק האם העבודה המוצעת אכן עומדת באותם קריטריונים הנוגעים לחברה, שעות עבודה, תנאי טכנולוגיה ועוד. חשוב לברר שהסביבה שאנחנו מתעתדות לעבוד בה הינה חברה נעימה ואנושית. גם אלו שאלות שעלינו לשאול".

**לא לשאול?
ואולי אני מפריעה עכשיו,
בשעת לילה,
או שהשאלה שלי מיותרת?**

איזו שאלה! בצעדים הראשונים

אנחנו כבר כאן.

עובדות טריות, ירוקות, מהוססות.

כל מה שידענו, כל מה שלמדנו, ואפילו הניסיון שצברנו ממקומות העבודה הקודמים שלנו מתמוסס מול סימן שאלה גדול וחזר ידע ענק. אנחנו הרבה יותר לא יודעות מאשר יודעות על הארגון החדש אליו נכנסנו, על הקודים וההתנהלות, על מבנה המערכת, על צורת העבודה, על היעדים ועל ההספקים, על הדרך ועל המטרה.

ושוב נשאלת השאלה: מה לשאול? ומה לא?

מרים אנגל, מנהלת צוות ב'אינטל', מתנדבת לענות על ראשון- ראשון.

בתור עובדת חדשה בצוות אלו שאלות נכונות עלי לשאול כדי להשתלב?

בתור עובדת חדשה בצוות אלו שאלות נכונות עלי לשאול כדי להשתלב? "מחד, ישנה חשיבות ליכולת להסתדר לבד. מדובר במיומנות נרכשת ולכן כדאי לתת את הזמן ואת הסבלנות כדי לאפשר לעצמנו לעשות זאת. אולם גם ליכולת הזאת ישנו גבול שנחוץ לאתר, וכשמגיעים/מתקרבים אליו - לעצור ולהיעזר. אחד הדברים שנחוץ לברר לעצמנו הוא הלחץ והבהילות להגיע לתוצאה. אם השעה דוחקת והעובדת מוכרחה להראות תוצאות בשטח בשל

אוקי. שאלנו- קבלנו תשובה.

ומנין נמצא תשובות לאותן שאלות שהזכרת?

"לגבי התשובות להתאמה שלך לעבודה ולתפקיד, אני יוצאת מנקודת הנחה של מאמנת שמאמינה שכל אדם הוא עולם מלא !

ה' נתן בי ובך את כל התשובות כדי לדעת מה נכון לך, ואת הכח והיכולת לבחור (וכן- גם את היכולת להתמודד עם התוצאות של הבחירה במקרה שהן תהיינה פחות טובות)

לפעמים אנחנו נוטות לסלף את התשובות בהתאם לחברה /למשפחה או ל'מה יגידו'. אם נהיה מספיק כנות עם עצמנו נוכל להגיע לתשובות הנכונות לנו.

בנוגע לסביבת העבודה אנחנו צריכות עזרה חיצונית ממקורות מידע אמינים. ניתן לברר אצל נשים שעובדות בתחום מכירות ומתמצאות".

ומי יוכל לעזור לנו אם התשובות לא ימצאו?

"בני המשפחה שלך שרוצים בשבילנו את הטוב ביותר- בעל, אמא, אחות, חברה טובה יכולים לפעמים לעזור ולשאול את השאלות הנכונות, כמובן שנבחר לשתף את מי שיתן לנו להביא את התשובות מתוכך ולא את מי שרק ייעץ מה נכון לך ומה לא..."

במידה ולא נמצא אחד כזה בסביבה מאמנת טובה, או יעוץ תעסוקתי -יכול לעזור לך בהכוונה".

בראיון העבודה, נדרש דווקא לתת תשובות.

איך אפשר לנבא את השאלות הללו מראש

ולתכונן אליהן כראוי?

"חשוב לחזק את עצמנו כשליחות לתת מענה מצוין למקום העבודה בו אנחנו ניגשות להתראיין. כשנהיה חזקות מבפנים- נוכל לשדר זאת החוצה באופן הטוב ביותר.

חשוב להביא לראיון אם כל הידע אותו צברנו, ויחד עמו את הכנות במה שלא. ברגע שנהיה מי שאנחנו והתשובות תהיינה אותנטיות- נמצא בעזרת ה' חן".

באופן פתוח ותתאמי ציפיות: 'חשוב לי לעזור לך ולתת לך את מירב הכלים אבל כאשר אני באמצע דברים ואת מגיעה עם שאלות זה מוציא אותי מריכוז. לכן יעזור לי אם נוכל לתכנן זמן קבוע ביום...'

איך ניתן למנף את תקופת הלמידה?

למרות שלא קל להרגיש 'לא יודעת', (במיוחד עבור עובדות מנוסות שמחליפות עבודה) תנו לעצמכן את הזמן, תמיד במקום חדש יש זמן למידה והסתגלות. כשקשה לכן זה סימן שאתן בצמיחה. יש בהתחלה זמן שהמעסיק נותן לכן ללמוד ולא מצפה מכן לתוצאות. נצלו את הזמן הזה!

בנוסף, חשוב לדעת שכיום ישנן הרבה מאד תשתיות שיכולות לסייע לעובדת בתחילת דרכה. חלקן ב'גוגל' וחלקן תשתיות תוכן פנים ארגוניות. כשנכנסים לארגון חדש מומלץ לדבר עם כמה אנשי מפתח ולשאול איזה מקורות תוכן, אתרים, sharepoints וכו' כדאי להכיר, כמו גם בירור של תפקידים ואני קשר שחשוב להכיר. כדאי גם לשאול אנשים איך הם למדו כשנכנסו לתפקיד ומה הטיפים שלהם אליך עכשיו כשאת מתחילה את המסע.

תוכלי לתרום ערך מוסף לארגון אם תאפייני מה קשה לך בלמידה ותכניי את הקרקע לבאים אחרריך. הכנה זו יכולה להופיע בצורות שונות: תוכן (הסברים על מושגים, מדריך לעובד החדש), רשימת הרצאות וקורסים שכדאי לקחת, רשימת משימות שכדאי להתחיל איתן וכו'. תוכלי להתייעץ עם האנשים המנוסים יותר ולשמע האם תוצר כזה יהיה בעל ערך עבור העובדים החדשים הבאים, ולהציע את ההצעה למנהל.

חשוב להמשיך להיות פתוחה, לשמור על פתיחות ללמידה, ולהמשיך לבקש ומשוב באופן יזום גם אחרי זמן וגם כשאת כבר ממש לא חדשה בארגון.

ועוד טיפ לסיום-

זכרי שגם שלבי ההתחלה והקשיים הכרוכים בהם עוברים. זכרי לחזק בעצמך את תחושת המסוגלות: 'אני מסוגלת ואני אצליח בעזרת ה'. תתפלאי כמה השדר הזה מועבר אליך עצמך ולסובבים אותך.

התחייבויות, זה לא הזמן להתלמד. במצב כזה צריך להגיע לתוצאה מהר ככל האפשר, ועדיף לקבל עזרה.

חשוב מאד לתקשר ולתאם ציפיות מול ראש הצוות או המעסיק לגבי תקופת הלמידה והחניכה, דחיפות המשימות, כמו גם להציף אתגרים אם הם עולים. וכשיש בעיות תציפו את הבעיות ביחד עם הצעה לפתרון: 'נתקלתי בבעיה הזו... ההשלכה של זה היא... חשבתי על הפתרון... אשמח לשמוע מה דעתך, ואשמח לעזור במה שניתן', ולהיות פתוחה לדיון.

ישנם דברים שחשוב וקריטי להבין כדי להצליח במקום העבודה ולהשתלב בו, וישנם דברים שלא. בתחילה נכון לתת לזמן לעשות את שלו. סביר להניח שכל עובדת חדשה מוצאת את עצמה מוקפת בשאלות לא פתורות ובמושגים לא מוכרים. אלו גם דברים שקשורים למוצר/לטכנולוגיה ולראשי תיבות מוסכמים ומקובלים. עם הזמן נבין יותר ונזכור יותר. ניתן לשמור את רשימת המושגים הלא מובנים ומידי פעם לעבור עם קולגה על הרשימה ולנסות להבין".

איך באמת לא מעיקים? את מי כדאי לשאול? את המעסיק? ראש הצוות? או אולי קולגות?

'לפני שאת שואלת, מבררת ומתייעצת יצרי מיפוי היררכי של האנשים איתם את יכולה להתייעץ. גם כשאנשים נחמדים ורוצים לעזור חשוב לא ליפול עליהם כנטל לכן חשוב להחליף את האנשים אליהם פונים. תחילה פני לאנשים הפחות בכירים ופחות עסוקים. אם הם לא יודעים לספק את התשובה שאת זקוקה לה המשיכי הלאה לחלונות הגבוהים יותר.

אם יוצא לך לשאול אותם אנשים שוב ושוב כדאי לשוחח איתם פעם אחת בפתיחות על אופן ותדירות השאלות הנכון עבורם.

כדאי לומר: 'אני יודעת שמדובר בתקופה שבה אצטרך יותר עזרה וחשוב שנתכנן אותה מראש באופן שלא יפריע לך'.

אפשר לקבוע זמן מסוים ביום ובו לרכז שאלות, ניתן גם לרכז אותן לפעם בכמה ימים או לישיבה שבועית קבועה. השיחה הגלויה תעזור לך להתאים את עצמך לזה שמסייע לך וגם לקבל את המשוב ולהבין האם אתם שואלים יותר מדי.

אותה שיחה רלוונטית גם אם את בצד המסייע והסיוע הופך להיות מעיק, תציפי

לפעמים אנחנו נוטות
לסלף את התשובות
בהתאם לחברה/למשפחה
או ל'מה יגידו'.
אם נהיה מספיק ננות עם עצמנו
נוכל להגיע לתשובות
הנכונות לנו.

זאת השאלה. בנל דרכיך דעה

קושי מסוים לקבל מענה טלפוני אצל הרבנים החשובים, אשר אינם יכולים לענות בטלפון עשרים וארבע שעות. תכלית הקו לתת מענה הלכתי מייד לכל שאלה המתעוררת בבית היהודי, ברחוב, בנסיעה, ובכל מקום.

אלו, לדוגמה, אנשים שנמצאים בדרכים, בנסיעה ברכב או בפארקים וכדו', ויש להם שאלות בענייני נטילת ידים או ברכות. אישה העומדת באמצע אפיה וצריכה לדעת האם חייבת בהפרשת חלה או לא, עם ברכה או לא. עוברים ברחוב ורואים משהו, ומתלבטים אם מותר להרים, חייבים להרים או שאסור. שכחו יעלה ויבא, או טעו בחלק מהתפילה, ורוצים לברר מיידית מה צריכים לעשות. חתכו בצל בסכין ממין אחד, וטיגו, בישלו או אפו, בסירים או בתנור של המין השני. נמצאים בחנות, מדדו בגד ונקרע או התלכלך, האם חייבים לשלם על כך. עומדים בכניסה לבית הקברות, האם מותר ליכנס בכל מצב, האם מותר להכניס אוכל ושתיה וכדו'. נמצאים בבית החולים לא עלינו, מה עושים במצב של הדקות האחרונות של בן משפחה.

וכמובן בערבי שבתות וערבי חגים, השאלות רבות עד מאד ולפעמים קיים עומס רב על הקו, שהמערכת חייבת לתגבר את הקו עם עוד כמה רבנים שיענו באותו זמן".

מהם הסוגיות העיקריות שמגיעות בענייני עבודה?

השאלות העיקריות הן שאלות בהלכות יחוד, כשבהרבה מקומות עבודה ישנם גם גברים וגם נשים, וההלכות משתנות ממקום למקום, משעה לשעה, כשיש צורך לברר בדיוק רב איך נראית המקום, איך מחולקים החדרים, היכן יושבים העובדים והעובדות, האם הדלת נסגרת אוטומטית או שאפשר ליכנס כל הזמן, האם יש כמה גברים או כמה נשים, והאם הם שומרי תורה או פרוצים. השאלות מתרבות במיוחד לאחרונה כשהמבנים נבנים בצורות חדשות שהדלתות נפתחות רק בכרטיס דיגיטלי או בקוד, כשהקירות בין החדרים הן מזכוכית וכדו'.

לא תמיד נעים להתקשר ולשאול שאלה.

עם מכשיר הטלפון ביד, רגע לפני החיוג אנחנו מוצאות את עצמנו לא פעם תוהות: לשאול? לא לשאול? ואולי אני מפריעה עכשיו, בשעת לילה, או שהשאלה שלי מיותרת?

"כשיש ליהודי שאלה הוא צריך להתקשר לרב", פוסק הרב פייגנבוים באופן חד משמעי. "לאדם מן השורה, ודאי לאישה, חסרים הכלים למדוד עד כמה השאלה

והשאלות החשובות ביותר, כמובן, אלו שאלות של 'אחת שאלתי'.

שאלות הלכתיות הן חלק מאתנו, חלק מאורח חיינו, וחלק בלתי נפרד גם משגרת העבודה. יש שאלה? אנחנו כבר יודעות-פונים לרב.

ימי אלול הם אולי בדיוק ההזדמנות לדייק קצת: איך שואלים? על מה כדאי לשאול? ועל מה- אין צורך.

הרב יצחק שלמה פייגנבוים שליט"א והרב אפרים ניהוז שליט"א, מרבני 'קו ישיר להלכה' שעל ידי מפעל 'שונה הלכות', התנדבו להקדיש מזמנם ולעשות קצת סדר בדברים.

ראשית ביררנו: לאיזו מטרה הוקם הקו ועל איזה צורך הוא בא לענות?

הרב ניהוז מרחיב: "הציבור החרדי גדל ומתחנך על ברכי התורה וההלכה. ילדינו לומדים לחיות עם השולחן ערוך, לומדים שהחיים כרוכים עם ההלכה הצרופה וכפופים לה, ועל כל נושא יש אזכור וציון בהלכה.

מימות עולם, נהגו בני ישראל כשהיה להם שאלה הלכתית, הלכו לבית הרב ושאלו את השאלה וקיבלו מענה. עם כניסת הטלפונים לחיים התחלקו השאלות, חלק מהשאלות מצריכות הליכה לרב וקבלת מענה על השאלה הנשאלת, וחלק גדול מהשאלות אפשר לשאול גם בטלפון.

כאשר הציבור גדל והשאלות רבו, ורבות מהן מצריכות מענה דחוף ומייד, נוצר

חשובה. לכן, לא חושבים פעמיים. כשחושבים פעמיים עלולים להחמיץ שאלות חשובות מאד ולהימנע מלשאול אותן. הקו בנוי כך שהרבנים תמיד זמינים ואין סיבה לחשוש שמא מטרידים אותם לחינם”.

”כלל השיחות נכנסות למערכת, ובכל שעה מופנות לרב מסוים, כשבתחילת השיחה נשמעת שם הרב העונה בשעה זו”, מסביר הרב **נייהוז** את מבנה המערכת, שמפיג כל חשש להפרעה “כשהמערכת מזהה עומס יתר על הקו, דהיינו שיש יותר מדי ממתנינים על הקו, המערכת פונה לרבנים נוספים שיתגברו את המענה, כדי שציבור השואלים לא יצטרכו להמתין מדי הרבה על הקו.

אין צורך לחשוב פעמיים לפני שפונים לרבנים, הרי למטרה זו הם נמצאים כאן. אדרבה, יש ללמוד לשאול על כל דבר, ולהתנהג על פי הלכה.

ברם, שתי נקודות שנכון להבהיר: לפעמים ההורים רוצים לחנך את הילדים לשאול שאלת רב, ונותנים להם להתקשר ולשאול את השאלה. הדבר לכשעצמו חיובי, אולם כבר קרה הרבה פעמים שהילד או הילדה לא יודעים להתבטא בצורה נכונה, או שמחסרים פרטים. ולכן הדבר נכון רק כשאחד ההורים עומד על ידו ומלמדו מה לשאול ורואה שבאמת שואל כעניין עם כל הפרטים.

שנית, חשוב שכל יהודי יעשה לו רב. שיהיה מורה דרך המכיר אותם מהקהילה ומהווה מוקד לשאלות הקבועות. במקרה חרום שבו לא ניתן להשיג את הרב, ניתן לפנות אל הקו”.

ואיך לשאול? ללא ספק זוהי תורה שיש ללמוד. לפרט? לא לפרט? במה להאריך? והיכן לקצר?

”ישנם מקרים בהם הפרטים לא חשובים כלל, ומקרים אחרים בהם כל פרט מכריע את מאזני ההלכה וקובע”, עונה הרב פייגנבוים. “ננקוט בדוגמה משאלה נפוצה מאד: מה דינה של כפית בשרית שנפלה לתוף מאכל פרווה המתבשל בסיר חלבי. כדי לפסוק הלכה מוכרח הרב לברר ולדעת- האם הכפית בשרית ממש או רק ‘בחזקת’, האם הסיר בן יומו? האם המאכל חריף? האם מדובר היה במאכל מוצק או נוזלי? כל פרט ופרט קריטי ונצרך.

כשאדם שואל שאלה פחות משנה לרב אם הוא נמצא בצפת, בטבריה או במירון כרגע. אבל אם הוא מצוי בבית החולים, הרב ירצה לדעת על כך. במקרה כזה יתכן ונכון יהיה להורות לו לקולא.

לכן אני סבור שתמיד עדיף לתת יותר פרטים מאשר להחסיר אותם. גם אם הרב יאלץ להאזין ל’סיפור’ ארוך מדי ולשמע פרטים מיותרים, זה עדיף על פני

מצב שבו ייחסרו פרטים חשובים ויטשטשו את התמונה.

מסיבה זאת חשוב שדווקא עקרת הבית עצמה תתקשר לשאול את השאלות בעצמה. אני מבין שאמהות רוצות לחנך את הילדים הצעירים ולהרגיל אותם ל’שאלת רב’, אבל בכל זאת כדי לדייק את התשובה חשוב לרב לשמוע אותה ישירות מפי בעלת המעשה. היא זאת שתוכל לדייק מה היה הסיר, איזה תבשיל, האם החלה עומדת להתחלק לשתי עיסות וכן הלאה. גם את הבעל בדרך כלל לא נכון לשלוח לשאול עבורנו שאלות. לרוב כשאני נצרך לברר פרטים אני מבקש ממנו לשוחח עם השואלת עצמה כי אחרת עלולות להיווצר טעויות בהכרעה”.

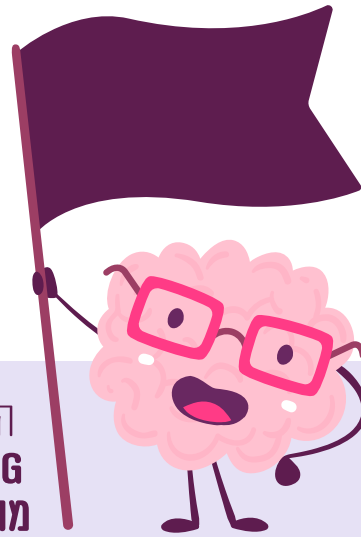
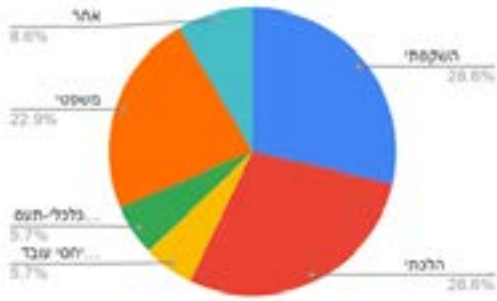
הרב נייהוז מוסיף הדרכה: “לפני שמתקשרים לקו, שיהיה ברור מה רוצים לשאול ולדבר בצורה ברורה. כמו כן לאפשר לרב להתמקד בשאלה ובתשובה ולא בדברים הטכניים, כמו בעיות בשמיעה הנובעות מדיבור באמצעות רמקול ו/או לא לתוך הפומית, רעשים ברקע אם זה ברחוב או בהתקהלות של אנשים, בשמחה או יבאירוע”.

התורה וההלכה מנחות את חיינו. השקפה והנהגה גם הן מתלוות לכל מקום אליו נלך ונגיע.

לא תמיד השאלה שלנו הלכתית ממש. לא בכל פעם אנחנו משוכנעות שהרב הוא אכן הכתובת.

על אלו שאלות נוכל למצוא תשובות בעצמנו? באילו מקרים נוכל להסתמך על האינטואיציה היהודית שלנו?

הרב פייגנבוים מאשר: “אי אפשר להתעלם מכך שישנן שאלות שאין עליהן הכרעה הלכתית חותכת והן נתונות לשיקול הרגש היהודי. מדובר בעיקר בשאלות שנוגעות לענייני בן אדם לחברו. אלו לא שאלות של: האם מותר או אסור לדבר עליו לשון הרע, או האם אני חייבת לשלם על הנזק שגרמתי, אלה דילמות דקות יותר. כן, מגיעות אלינו לקו שאלות כמו: ‘חברתי מבקשת לעלות לבקר אותי, אבל קשה לי מאד לארח אותה כעת. מה עלי לעשות?’ בשביל לענות על שאלה כזאת צריך להכיר את שתי העולמות: האם החברה פגיעה יותר או פחות? האם הביקור יפריע לשלום הבית? האם מדובר בביקור נימוסין סתמי או בכזה שיש לו מטרה חשובה? במקרים כאלו הרב אינו יכול לפסוק אלא בעיקר לכוון או להמליץ למי כדאי לפנות. ועדיין אני חוזר על גרסתו: תמיד עדיף לשאול מאשר להימנע. משאלה לא ייצא נזק.

הרבה שאלנו -
SHOALOT@SHMURA.ORG
מוקד הייעוץ של השמורה

אלפי שאלות מגיעות אל המוקד, ובכל זאת תמיד יהיו כאלו שעצם קיומו חדש עבורן. זאת ההזדמנות לספר קצת על מאחורי הקלעים. פנינו לצוות המוקד שמפאת רגישות העניין - שומר על אנונימיות ושמענו דברים שהפתיעו בהחלט גם אותנו.

ראשית, נוכל לשמוע את המוקד בקווים כלליים:

המוקד מופעל דרך כתובת מייל המרכזת את הפניות ומעבירה לגורמים השונים. כיום, רוב הפניות הן הלכתיות והשקפתיות. המוקדנית עוברת על הפניה וממפה אותה מיפוי ראשוני. שאלות השקפתיות והלכתיות מועברות לרבנים - אלא אם כן, מדובר בנושא שנדון שוב ושוב ויש את הידע במוקד. בזמן הקורונה למשל, היתה עלייה דרמטית בנושא הייעוץ המשפטי. היתה זאת מציאות חדשה ש'נחתה' במפתיע, לקח זמן עד שכולם התאוששו והתעשתו. ובינתיים, העובדת היחידה נותרה ללא נענה וללא ידע. כאן, נכנסה ה'שמורה' לתמונה והיתה הראשונה להנגיש מידע משפטי שסייע לאלפי פונות. זאת הסיבה שבגרף התפלגות סוגי הפניות, ישנו משקל גבוה כל כך לפניות משפטיות... מגיעות גם פניות בנושאי יחסי עובד מעביד, בנושאים תעסוקתיים - כלכליים ועוד.

מהן הסוגיות הערכיות העיקריות העולות?

השאלות מופנות לגאון רבי ישראל גנס שליט"א או לגאון רבי מאיר קסלר שליט"א או למו"צים מטעמם. הגאון רבי אשר לונצר שליט"א עורך את המדור במגזין.

מהם הסוגיות הערכיות העיקריות העולות?

"כמובן, זה לא מפתיע שרוב הפניות מתייחסות לנושאים המדוברים. עבודה מעורבת עם גברים, שאלות טכנולוגיות וענייני חסימה. כמובן גם שאלות חדשות העולות בכל תקופה כמו מעבידים המבקשים שהעובדים ישתמשו בכלים טכנולוגיים כאייפונים וסמארטפונים ודומיהם לצורך וואט-

בתחומים הקשורים למקומות עבודה גם ישנם שטחים אפורים בהם לא מדובר על 'אסור' או 'מותר', אלא על סיטואציות שעלולות לגרום בעקבותיהן בעיות קשות ברוחניות.

נשים מתקשרות ושואלות לגבי השתתפות במסיבות בעבודה. מובן שאין מצב להתיר השתתפות בערבי גיבוש מעורבים, אבל לפעמים לא יושבים ואוכלים יחד אלא רק מחלקים כיבוד לכולם, או שבאופן רשמי מוזמנות רק הנשים והמנהל יכבד את המעמד ויפיע. אלו שטחים אפורים שכדי להכריע בהם צריך לב ושכל יהודים כדי לא להכניס את עצמנו למצב שיסבך אותנו בהמשך ויגרום שאלות חמורות יותר.

תלוי כל מקום לגופו וכל אישה.

מסיבה זאת כל אישה שיוצאת לעבודה צריכה להיות בנויה ומוכנה ולקבל התוויה וקווים ברורים מאד להתנהלות. אם היא לא מפתחת את הרגש היהודי שלה, אם אין לה דעת והבדלה מחינוך עמוק וברור, הפרצות עלולות להיות נוראות עד לירידה רוחנית משמעותית ולפירוק של בתים בישראל, חלילה. ככלל אני סבור שבנושאי טכנולוגיה ומקומות עבודה צריך לפנות לרב המתמחה בכך".

ומה כאשר מקבלים מענה ותמונת המצב משתנה לבסוף בשטח?

פנינו **לרב ניהוז**. "מתקשרים שוב ושואלים לפי המצב החדש. אך אם התחלפה השעה ורב אחר נמצא על הקו, אפשר לשאול אותו ולספר לו כל הסיפור מהתחלה, או לחילופין לשאול אותו אם הוא יודע מי ענה לפני ולבקש ממנו את מספר הטלפון האישי של הרב הקודם. העיקר שנזכה להתנהל כראוי על פי תורה ועל פי ההלכה הצרופה המסורה לנו מרבותינו ומאבותינו הקדושים".

העולות על הפרק. אחת כזאת, שהיא זמינה בשבילנו, תמיד תהיה אובייקטיבית יותר, ותוכל לשקול את הדברים באופן מדוד ושקול מזווית אחרת. לעיתים בעצם העובדה שמציעים את השאלה לפני מישהי נוספת כבר מוצאים יותר מחצי תשובה. פתאום רואים את הדברים מסודרים וברורים מול העיניים, וכבר יודעים מה לעשות..."

לא פעם השאלות צצות ויש למצוא להן פתרונות באופן מיידי. מה עושים אז?

"אכן, אחת היוזמות הבאות שהיינו רוצים כאן לפתח היא זמינות מיידי של מוקדניות כדי שבכל עת ובכל שעה תוכלנה ה'שמורות' היקרות לקבל מענה לדילמות שלהן. לעת עתה אנחנו משתדלים לתגבר את המוקד ככל האפשר.

ובינתיים- הייתי ממליצה לאתר במקום העבודה דמות שאפשר לדבר איתה. נכון, לא תמיד יש, אבל שווה להשקיע בחיפוש. אם ישנה אישה יראת שמים נוספת, אולי מבוגרת יותר, או לכל הפחות חושבת ושקולה זהו נכס שכדאי להשתמש בו.

ואם לא- נתחזק באמונה שאין ניסיון שלא ניתן לעמוד בו. תמיד ישנם כלים בתוכנו, תמיד ישנן תשובות לשאלות שלנו מסביב, רק צריך למצוא אותן. אנשים יצירתיים לא מחפשים האם יש פתרון למצוקה אליה נקלעו, הם מחפשים מהו הפתרון".

איך נכון להציג את השאלות שלנו למוקד ה'שמורה'? האם צריך לפרט או לשאול באופן כללי יותר, ובכלל מה תהיה צורת השאלה?

"לרובנים בהחלט חשוב לקבל תמונה מפורטת ככל האפשר. ישנן תשובות שהן ספציפיות ביחס למקומה הרוחני של הבת ולפרמטרים נוספים. חשוב לדעת במה היא תהיה מסוגלת לעמוד, מה יהיה לה קשה מדי ולמה תוביל ההכרעה הלאה. אחד הדברים המשמעותיים מאד במוקד הוא העובדה שהמענה אינו מסתכם בתשובה נקודתית אלא בליווי ובהדרכה לאור התשובה, וככל שהרקע מובן יותר הכל ייעשה באופן מדויק יותר.

במקרה הזה נח ונעים לפרט ואין חשש להלאות את הרבנים או להכביד עליהם. הפניות הכתובות מגיעות במייל למוקדנית, היא קוראת ובמקרה הצורך משמיטה פרטים מיותרים או מנסחת בתמצות ובבהירות.

לפעמים נראה לי שמה שאני רוצה לשאול ודאי נשאל כבר פעמים רבות... האם ישנו מאגר שניתן לחפש בו?

צאפ וכדו'. שאלות נוספות נוגעות בדילמות רוחניות של עבודה בחברה שאינה דתית / חרדית או כשהאווירה במקום העבודה הינה אפורה לא מתאימה לבת ישראל כשרה. ישנן גם שאלות על כנסי גיבוש וארוחות משותפות בין כלל העובדים והעובדות, השתתפות באירועים, ימי עיון, אירועי תרבות והווי. בנות רבות מודעות לעקרונות הבסיסיים אך כאשר הן עומדות בפני דילמה מעשית בסיטואציה מסוימת, הן מוצאות את עצמן מתלבטות ומתבלבלות, מחפשות דרך לפתור את הפלונטר או להתחמק ממנו. קו ה'שמורה' זמין תמיד במקרים הללו".

מה מייחד את מוקד ה'שמורה' מול קווי שאלות נוספים המוצעים לקהל הרחב?

"הנקודה המשמעותית ביותר במוקד של 'שמורה' היא הליווי הייחודי שהשואלת מקבלת. נכון, ישנן רבות שרק מבררות את התשובה ומסתדרות בעצמן עם היישום. אולם עבור בנות אחרות הליווי והתמיכה חשובים מאד ואפילו קריטית ממש..."

התמיכה נחלקת לשניים: חלק ראשון כאשר השואלת מתקשה בביצוע ההוראה, בניסוח ובצורת הפניה למעסיקים וכו' - כאן נכנסת לתמונה עובדת המוקד ומסייעת לה לעבור את המשוכה הלכאורה טכנית, אבל משמעותית כל כך.

בנוסף, פעמים רבות נדרשת תמיכה וליווי אחרי ביצוע ההוראה. לא קל לבת לשבת יום שלם במשרד לבד, כשכולם יצאו ליום גיבוש וכיף. ולא די בזאת שהיא נשארה אלא גם חשה נזופה מצד ההנהלה. כאן, מפתיעה אותה המוקדנית בשיחת חיזוק לא צפויה במהלך היום, בשליחת כמה מילים חמות. אפילו בעצם העובדה שהיא יודעת שיש לה עם מי לחלוק את ההרגשה מחזקת ומרפדת את הקושי.

איך נדע מה צריך לשאול ובמה אפשר להסתמך על האינטואיציה היהודית שלנו?

"ככל שאנחנו מלאות יותר וברורות יותר, והמאזניים הפנימיות שלנו מדויקות יותר, אנחנו יכולות יותר לסמוך על האינטואיציה שלנו. החיבור לקבוצת בנות ששומרות כרואי הוא משמעותי ומסייע מאד לשמור על בהירות המחשבה האישית שלנו. כמובן, תמיד מומלץ שתהיה לצידינו דמות שאינה חותרת יחד אתנו במבול שלנו. זוהי דמות שיכולה להוות עוגן. כדאי לבחור בת משפחה או חברה יראת שמים שניתן לסמוך אליה ולאמץ אותה כבת שיח וייעוץ לשאלות

ביננו

רגשות על השולחן המשרדי
אסתי קווין | תוכן מקצועי: רחל מונטג

אחת שאלתי

"ועכשיו שוקי יגיד יפה 'להתראות' לאמא", מזמרת הגננת נחמה כשחיוכה הנצחי על פניה. החיוך לא מתרשם מבכיותיו של שוקי שעולות ויורדות כסירנה; והיא מנופפת לגיטי שיוצאת מהפעוטון בלב כבד. בכיותיו של שוקי מלוות אותה כל הדרך לתחנה, גם כשמבחינה מעשית אין מצב שהיא עדיין שומעת אותן.

"הוא גומר היום באחת עשרה", היא ממלמלת באוזני אמה בטלפון, "הדירוג, הדירוג... אבל את יודעת מה? גם כשהוא יסיים בשתיים זה לא יעזור לי. אני אשאר תקועה בעבודה עד ארבע, כמו תמיד."

"את מצטערת שהלכת למגמה הזו?" שואלת אמה בדאגה, "שקלנו הרבה עד שבחרת בה. את חוששת שזו היתה טעות?"
"לא." משיבה גיטי ומקווה שאמא לא תחוש בקולה הרועד. "אני לא מצטערת, אבל לפעמים זה קשה. טוב, אמא, האוטובוס שלי הגיע."

"בהצלחה, חמודה." מאחלת אמה. היא עצמה מורה, ויש לה עוד שבועיים של חופש. גיטי זוכרת היטב את החופשה הגדולה, בה היו מבלים בבית עם אמא. לילדים שלה יש חיים אחרים לגמרי. לא, היא לא יכולה להגיד שהיא מצטערת על העבודה בה בחרה, אבל ברור שזה לא קל לה.

בבין הזמנים, לפחות, ידעה שאהרון איתם בבית. אמא שלו הגיעה לפעמים להנות איתם, הוא לקח את הילדים לגינה, ובשעות אחר הצהרים היא השתדלה להשלים להם כמיטב יכולתה, וזה חוץ משבוע החופש שלקחה מהמשרד.

ודוקא בראש חודש אלול, כשהבנים חוזרים ללימודים, כל שנה קשה לה מחדש. עכשיו הם חצי יום ארוך ללא אבא, וללא אמא.

הלוואי ונוכל לבנות מאגר כזה! לעת עתה, זאת לא סיבה להמנע מלשאול שאלה. אדרבה, אם השאלה נשאלה כבר פעמים רבות בעבר, תוכל המוקדנית לאתר מיד תשובה הולמת. אין צורך להסס כי הפניות, גם אם הן חוזרות על עצמן, אף פעם לא מנדנדות או מטרידות."

אלו שאלות רגשו את המוקדניות ביותר?

"בקו הזה כל שאלה היא מיוחדת. עצם העובדה שבת עוצרת בתוך המירוץ השוטף של העבודה ומבקשת לחשב את המסלול על פי דעת תורה, היא מדהימה!

אפשר כמובן למצוא שאלות ייחודיות יותר והנה מספר דוגמאות, מהימים האחרונים בלבד: עובדת חדשה שהוצעה לה משרה טובה יותר במקום אחר, והיא תוהה אם יש עניין לא לעזוב למרות שאין לה חוזה המחייב אותה להישאר. משהי מתייעצות בעניינים כואבים הנוגעים להתמכרות למחשבים של הבעל. במייל הבת מבקשת לא לענות אלא בשעות מסוימות, מטעמים מובנים... כמובן שהצוות נרתם להיכנס לעובי הקורה במלא הרגישות. סוגיות בעבודה הנוגעות לשמיטה הבאה עלינו לטובה (מעצבות בפירות...) וישנן גם שאלות לא שגרתיות הנוגעות לעניינים של צדק ויושר כמו שאלתה של גרפיקאית שהמעסיק שלה מבקש ממנה לזייף עבורו בדיקות 'קורונה'..."

האם היו בהיסטוריית 'שמורה' שאלות שהועברו הלאה, לשולחן גבוה יותר?

"רוב השאלות הפרטניות נענו על ידי הרבנים. מקרה אחד ונדיר זכור לי שבו הרב נדרש לבקש תשובה משולחן גבוה יותר. כמובן שבעניינים הקשורים לכלל פעילות ה'שמורה' לא פעם ולא פעמיים עלו דילמות ודיונים לבתייהם של גדולי ישראל. לדוגמא כאשר הוצעה לנו תמיכה בתנאים מסוימים או כל ההתייחסות לעניין המעונות. ועוד."

האם על כל שאלה יש תשובה?

כן. אבל לא תמיד דרכינו. לעיתים מורים לנו הרבנים להפנות את השואלת ישירות לרב הקהילה שלה. זה קורה בשאלות מורכבות בדיני יחוד ועוד מקומות בהם חשוב מאד לדייק בפרטי הפרטים."

לפעמים היא מרגישה שהיתה רוצה להיות בבית כל היום, כמו האמהות מלפני שלוש וארבע דורות, שהיו אמהות במלוא מובן המילה; ומצד שני היא כן אוהבת את העבודה שלה, ומודה עליה להשם. הצות האיכותי, התנאים הטובים, האווירה הנעימה ששוררת במשרד.

אבל מדובר בכל כך הרבה שעות!

לו רק היתה יכולה לעבוד קצת פחות! להגיע הביתה באחת או בשתיים לכל היותר, ולהיות אמא במשרה כמעט מלאה.

“גיטי?” שושני מקדמת אותה בפתח המשרד, “בוקר טוב, מה נשמע?”
“ברוך השם.”

“את נראית קצת על העוקם היום...” מחייכת אליה הקולגה בת העשרים ושתיים. גיטי לא יודעת מה לומר. שושני עדיין לא נישאה, ולא היא תהיה המתאימה לשיתוף כאוב או נרגש בלבטיה של האם היהודיה. יש פה במשרד עוד שתי בחורות צעירות, וכל אחת מהן יכולה לשמוע דברים כאלה, להבין ולהשתתף, למרות שהיא עדיין לא שם. אבל לא שושני, בעלת הדעות ההחלטיות.

“נו, מה?” שואלת שושני.

“קצת עייפה.” ממלמלת גיטי.

“הילדים שלך התחילו היום?” מתעניינת שושני, לוח השנה פתוח על הקיר משמאלן, ומישהי משום מה הזריחה את ה'א' באלול.

“כן, ברוך השם, הגדול במכינה והקטן בפעוטון.”

“אני לא בטוחה שכשיהיו לי ילדים, אמשיך בכלל לעבוד.” מגיבה שושני, כאילו מתאמצת להוכיח לגיטי שהחלטתה לשתוק היתה נכונה, “אני חושבת שהתפקיד שלי אז יהיה לשבת בבית ולגדל אותם.”

“זה יהיה מעשה ראוי להערכה מאד.” אומרת גיטי ומקווה שרק תשעים וחמישה אחוזי האמת צפים בקולה, ולא חמשת אחוזי הציניות. היא חושקת שפתיים ולא שואלת מהיכן מתכננת שושני להשיג כסף ללחם, חלב, טיטולים וטיפי טיפה מעבר לזה.

“מישהי אמרה פה מקודם בקול את 'לדוד השם', עיניה של שושני מביטות הרחק מעבר לכתפה של גיטי, “והרגשתי שהמזמור הזה כל כך נוגע לי

ללב... אחת שאלתי, שבת בבית השם... כשאזכה בעזרת השם להקים את הבית שלי, אני בטוחה שארצה לשבת בו, פשוט לשבת, ולמלא את התפקיד שלי עם הילדים שלי.”

“בעזרת השם, בקרוב.” מברכת אותה גיטי ויכולה סוף סוף לגשת ולהעביר את כרטיסי הנוכחות שלה.

“אמן. ואז לא יעניינו אותי כרטיסי נוכחות או שעות, אני פשוט ארצה להגשים את הייעוד שלי ולהיות עם הילדים שלי, בבית שלי!” ממשיכה האידיאליסטית בשלה, “אולי, אם נצטרך מאד את הכסף, אעבוד חצי משרה. עד שתיים עשרה נגיד, משהו כזה.”

“אני חושבת שגם כאן אני ממלאה את הייעוד שלי.” אומרת גיטי, לא מסוגלת להתאפק. היא לא תגיד לשושני 'נראה אותך אז, בבוא היום הגדול', ולא רק בגלל שעכשיו התחיל חודש אלול.

מה חושבת שושני, שהיא לא היתה רוצה לעבוד פחות? גם היא היתה פעם שם, בתקוות הכמוסות הללו, ואחרי התלבטויות ושאלה לרב - החליטה. חשבה שכבר החליטה.

ואיך הצליחה זו, ברגע אחד, לדרוך לה על היבלות המציקות, ולהחזיר את הכל חזרה?

“כל אחת והבחירות שלה.” ממלמלת הצעירה.

“נכון.” אומרת גיטי וניגשת אל שולחנה. היא מתיישבת על הכסא המרופד, ומוציאה את היומן מהמגירה. מתחשק לה להתקשר לגננת נחמה כדי לשמוע מה שלום שוקי והאם הוא נרגע, אבל היא לא תעשה את זה נוכח אוזניה הכרויות של שושני.

* * *

שושני צודקת? ודאי.

גיטי צודקת? ודאי.

מה את אומרת בעצמך, גיטי, מה יותר נכון? ההתלבטות - התלבטות. הקריעה - קריעה. אז עכשיו תתחילי את מעגל המחשבות הבלתי נגמר הזה, מחדש?

רוצה לשמוע על זה? להתחבר? האזיני לדבריה

של רחל מונטג בקו השמועה: 02-644-0292

טוב, התשובה הזאת לא מתאימה לשיח במעגל, וכמה טוב שאני לא צריכה לחשוב על תשובות אחרות. לא שלא יכולתי למצוא אותן. זה אמיתי מאוד לומר שאני נותנת לעבודה מהכישורים שלי, ומביאה אליה אחריות ואכפתיות. אני גם בהחלט מקבלת ממנה סיפוק וחווית הצלחה שעוזרים לי להמשיך לתת את מה שאני נותנת.

אבל כל אלה הם חיילי משנה בלוח השחמט המורכב של חיי. מאחורי כולם עומדים שני המלכים שביניהם ניטשת המלחמה הגדולה: החיילים הלבנים שלי צריכים את המלך השחור של הכסף. החיילים השחורים של העבודה מחזיקים אצלם את המלך הלבן של הזמן כבן ערובה. האמת היא שהמונח 'זמן' לא מדויק מספיק כדי לתאר את המשאב היקר שאני מקדישה לעבודה. אלה לא הדקות שמתחלפות בצד השמאלי התחתון של המסך ולא השעות שעוברות ביומן הפגישות. אפילו לא חלקי היממה שמתחלפים מבעד לחלונות הגדולים של המשרד: רחוב ריק שעדיין לא התעורר, פקקים של שמונה בבוקר, חנויות נפתחות בקצב איטי של תחילת יום עסקים, שוב פקקים שנוצרים מהעובדה שמחצית מהאנשים שיצאו בבוקר עושים את דרכם חזרה, ורק אחרי כל זה, בשעה שמתקרבת לאחר הצהריים, גם אני נפלטת מהדלת המסתובבת בקומת הכניסה ומשתלבת בתנועה האנושית.

זה לא הזמן, אלה פיסות החיים שאני משאירה שם. מול המסך. בתוך המגירות. מתחת לשולחן הישיבות הרחב. בין כוסות הקרטון המשומשות בפח שבמטבחון. אף אחד לא רואה אותן, אפילו אני לא תמיד מרגישה

באמצע הישיבה, ללא הודעה מוקדמת, מודיעה רותם על הפתעה. אני זעה על מקומי באי נוחות. אני אוהבת הפתעות, אבל לא בעבודה. גם בלי לאהוב, אני מוצאת את עצמי מופתעת או הלומה בימים שקטים של שגרה. לא תמיד יודעת איך להגיב. הרבה פעמים מתחרטת על מה שאמרתי או לא אמרתי בסוף. על זה שעשיתי או לא עשיתי.

בכל שנה, עם בואו של הראשון בספטמבר, תחילת הלימודים וקץ חגיגות החופשה, נערכת ישיבת צוות שעניינה: 'מיקוד יעדים בין חופשות לחגים', כמו שקרא לזה מי שקרא השנה. אז הישיבה עצמה אינה מפתיעה. גם הכיבוד המעט חגיגי שמוגש בה כבר אינו מפתיע.

כבר דיברנו על לאן הגענו ומה עשינו ומה הושלם ומה היה טעון שיפור ומה למדנו לשנה הבאה. בכל רגע עלולים לעבור ליפנינו לאן. אני לא יכולה להיעלם פתאום, ומקווה שההפתעה של רותם היא משהו שאני יכולה לספוג ממקומי הסתמי בקצה החדר הגדול.

על המסך הגדול עולים קולות וצבעים של חופש, פנים מוכרות במעגל על מדשאה גדולה כלשהי, ואני לא צריכה את הכותרת כדי לדעת שזה המעגל ההוא, מההזמנה ליום כיף.

לקראת סוף בין הזמנים, ביום האחרון לנופש המשפחתי שהשנה סוף סוף יצאנו אליו, הצוות שלי התגבש ביום כיף.

אחרי כמה שנים וכמה וכמה דיונים, הבינו בהנהלה שאנחנו - חמש חרדיות שהן בערך חמישית צוות, לא תשתתפנה ביום כזה גם אם האוכל יהיה גלאט והתוכנית לא תכלול שום סעיף שנוגד הלכה שהם מכירים או לא, כך שהאופי שימי הגיבוש קיבלו הוא כזה שאפילו לא מעמיד אותנו בניסיון.

בתוכנייה שהופיעה בהזמנה ליום כיף האחרון למשל, היה סעיף של שיח במעגל: "מה אנחנו נותנות ונותנים לעבודה, ומה אנחנו מקבלים ומקבלות ממנה".

לא הייתי צריכה אפילו רגע כדי לדעת מה התשובה הכי אמיתית שלי לשאלה הזו: אני נותנת לעבודה המון זמן. אני מקבלת ממנה כסף. לא המון, אבל מספיק, ברוך ד' יום יום.

איך הן נעלמות לי, אבל הן שם. אבודות לעולמים.

נכון, בסופו של יום אני עוזבת את הזירה ושני המלכים אתי. הכסף מגיע הביתה, וגם משאבי הזמן והפניות שבים למקומם הנכון. אבל לא קלים הם חייו של בן ערובה, והמלך הלבן שלי חוזר הביתה עייף, חבול וקטוע איברים.

הפטפט מהמסך משתתקת פתאום, והמדשאה מתחלפת במצגת שמסכמת את התשובות שעלו במעגל:

מיכל: נותנת לאווירה החברתית במשרד. מקבלת משרד שאני לא רוצה לצאת ממנו.

רותם: נותנת תוספת משמעות לחיים של אנשים. מקבלת תוספת משמעות לחיים של עצמי.

דביר: נותן עשייה מתוך תחושת שליחות. מקבל תחושה מדהימה של לעשות טוב בעולם.

אי נוחות פושטת בי. אני מסיטה מבט מהמסך וקולטת את הקריצה שדבורה שולחת אלי מימין. שפתיי מצוירות חיוך סלחני כמצופה, אבל בתוך תוכי אני יודעת שלא משנה כמה נקרוץ זו לזו, האנשים שהשתתפו בשיח המעגלי לא המציאו תשובות.

אם אני הייתי יושבת שם ומדברת על תחושת שליחות במקום להגיד "אני עובדת כדי לקבל משכורת", הייתי מרגישה שקרנית. אבל כשמנהל פרויקטים בכיר במיזם ציבורי שעוסק בסיוע ממשי לשכבות חלשות אומר כך, ואני מכירה אותו, ויודעת מקרוב כמה אנרגיות הוא משקיע כדי שהפרויקטים יממשו את המטרות שלהם ושמי שזכאי לקבל את הסיוע יוכל לקבל אותו בקלות, ורואה בעצמי את ההתגייסות שלו, שהיא הרבה מעבר לגבולות התפקיד, אני מאמינה לו. כן, הוא בהחלט פועל מתוך תחושת שליחות, וקל להבחין בזה.

רותם, ראש הצוות שלנו, יוצקת לתפקיד המקצועי שלה המון אנושיות, וכל אחת מאתנו חייבת לה על כך תודה אישית.

ואפילו אנחנו, שנמנעות לגמרי מלהיות חלק מהאווירה החברתית שמיכל תורמת לה המון צחוק, מחמאות ופינוקים, נהנות מפירות של הערכה

הדדית ועין טובה.

טל: נותנת הרבה מאוד. מקבלת הרבה יותר.

אורן: נותן ניסיון של איש זקן. מקבל תחושה של איש צעיר.

נואר: נותנת אמון, פתיחות ויצירתיות. מקבלת: קידום אישי ומקצועי.

הו. מישהו אמר משהו על 'מקצועי'.

בלי לרצות, אני נושמת לרווחה.

מקצוע זה לא כסף, אבל בכל זאת, מתחיל להזכיר סביבת עבודה.

משפטים ממשיכים להתחלף על המסך. משהו מנקר בתוכי.

יכול להיות שהצורך האובייקטיבי הפך אותי לאדם קצת חומרני? לעובדת שבמקום לראות עשייה, התפתחות וחוויה אנושית וחברתית, רואה קוד, שעון ותלוש?

אני יודעת. אני יודעת. אני יודעת שהחיים שלי הם רצף של עשייה עצומה, שהשורשים שלה נטועים באדמה אחרת, ואת הפירות שלה אוספים בסלים אחרים. אני יודעת שההתפתחות האישית שלי קורית בתוכי, בכל מקום שאני נמצאת. אני יודעת שאף על פי שאני משתדלת לנהוג בכבוד ובאנושיות, את החוויה החברתית בעבודה אני משתדלת - ממש במודע - לצמצם.

אני גם יודעת שאת התמורה מהעבודה אני בכלל לא מקבלת ממנה, אלא דרכה. העבודה היא קיום חובת ההשתדלות שלי, והקדוש ברוך הוא גלגל את זה כך שהפרנסה שהוא קצב לי תגיע באמצעותה.

אבל האם אפשר להתעלם מזה שבסופו של דבר, מחצית משעות הערות שלי אני נותנת רק כדי להרוויח כסף?

כתפי שחות מעט.

לאט לך, אומר קול קטן בתוכי. את הרי יודעת שיש תשובה. התבלבלת לרגע, והיא חמקה ממך. אבל החיים שלך כל כך מחושבים, שלא יכול להיות שבנתח כה גדול שלהם, התפספס משהו מרכזי.

אני מתחילה להתחלה:

אני נותנת
לעבודה
המון זמן.
אני מקבלת
ממנה כסף.
לא המון,
אבל מספיק,
ברוך ד'
יום יום.

אחת שאלתי: להיות עצמאית, להפריד בין הבית לעבודה

"התארחתי בבית עשירים בחו"ל, והייתי עדה לבעיה קשה שנוצרה כשאחת הנורות האדומות נדלקה במכונית של בעל הבית. בחניה היו שלשה רכבים, ולא הבנתי מדוע אינו יכול לצאת עם הרכב של האשה או עם הרכב המשפחתי, או להזמין מונית. שתקתי בזמן שהזוג ניסה להשיג מכונאי בשעת הערב והקשבתי להערכות המצב בקשר להיעדרות מהאירוע המתוכנן. היה ברור שבעל הבית אינו יכול להופיע ברכב אחר כמו שאני ארגיש שלא בנוח אם אגיע לעבודה שלי, למשל, כשאני לבושה בתחפושת. הרכב וה"אני" הפכו לזהות אחת בלתי ניתנת להפרדה".

מי את?

- "אני אמא".
- "אני ירושלמית".
- "אני בודקת תוכנה".
- אחות בבית החולים שטיפלה בי במשך אשפוז אחרי ניתוח שאלה אגב הטבת הכרית והגבהת המיטה: "גברת, את מורה?" לא יכולתי להכחיש.

הצגה עצמית מפורטת בודקת, מלבד כישורי הפרזנטציה שלך, את הזהות העצמית שלך ואת המרכיבים שלה. תחום העיסוק, העבודה, ההתמחות, התארים והסטטוס בעבודה הם חלק מרכזי שעליו סובב ציר היומיום שלנו וממילא גם תחושת העצמי. האם אנחנו רוצות לתאר את עצמנו ללא המשרה שלנו? לא לגלות במה אנחנו עובדות והיכן, להשאיר באופן עמום את הקידום שזכינו בו ולהגיע לאירוע משפחתי ולשוחח עם עקרת הבית מהמשפחה כאילו שגם אנחנו, כל עולמנו הוא קורי עכביש וכתמים צהבהבים על צוארון בגד תינוקות שנשמר במחסן מלפני שנתיים? מילוי לבצק פילוז?

למה אני עובדת?

כדי לקבל כסף.

למה צריך כסף?

כדי לגדל משפחה.

בטוח שאת אמורה לגדל משפחה?

כן, בחסד ד' שנתן לי את המשפחה הזו.

אז כדי לגדל משפחה את צריכה לעבוד?

הטלפון שלי רוטט ברגע הקריטי. אני מעיפה מבט בשעון. רבע

לשתיים. מיכאל סיים כנראה להתפלל מנחה.

אני שולחת את ידי לכיוון הרטט, ועונה בלחש שאחזור אליו

עוד מעט, כשהשיבה תסתיים.

אז כדי לגדל משפחה את צריכה לעבוד?

כן!

פתאום אני נזכרת בעובדה שעד כה ישבה בירכתי מוחי

כמציאות מובנה מאליה.

אנחנו מסתדרים עם משכורת אחת. יכולנו לקבל אותה רק

דרך תלוש שהיה רשום על שמו של מיכאל, ולי היו המון זמן

ופניות לגדל משפחה ולהתפלל בנחת בבוקר ולבשל ארוחת

צהריים כל יום וגם לאפות עוגיות.

כדי לגדל משפחה אני צריכה לעבוד, במיוחד אם אנחנו רוצים

שאבי המשפחה הזו יוכל ללמוד תורה.

המסך מולי משחיר, ורותם כבר קמה כדי להמשיך לחלק הבא

של הישיבה, אבל בעיני רוחי אני רואה את התשובות שלי

לשיח המעגלי:

אני נותנת לעבודה: זמן. כוח. נתחים מהחיים שלי.

אני מקבלת דרכה: אפשרות לגדל את המשפחה שלי בכבוד.

אפשרות להשאיר את ראש המשפחה, מי שהאחריות לפרנס

אותה מונחת על כתפיו, בן חורין שעוסק בתורה.

כן, אני נותנת הרבה מאוד.

ומקבלת הרבה יותר.

שלה והיא רק רצתה לא לראות מה קורה מסביב מתוך תקווה שגם לא ייראו אותה, ולא יקרה לה כלום. השיחה הזו הותירה אותי עם מחשבות עמוקות על כל מה שיש לנו ושמגדיר אותנו ומי אני אהיה כשדברים יילקחו ממני - נעורים, יופי, בגדים, עבודה, העיצוב של הדירה שלנו... מי זו אני בלעדי אלו?"

חופש ועצמאות

בשוק הקפיטליסטי שבו אנחנו פועלות כיום, כאן, המילים חופש העיסוק ומקצועות חופשיים כמו גם "עצמאות" כהגדרת סטטוס מול רשויות החוק, משמעותיות ומציאותיות. יש לנו בחירה, ועלינו להדגיש את הבחירה הזו. אל תרגישי שאת חייבת ושאת "מוכרחה לקום בבוקר" או שאין לך ברירה ולכן את עובדת במקום כזה או אחר וממלאה משימות אלו ואלו שהופקדו בידייך. ההחלטה היא שלך.

- הכירי חברות מחוץ למעגל העבודה, ואל תשוחחי איתן על העבודה שלך. העשירי את העולם שלך בעולמות תוכן אחרים, שונים.
 - הרשמי לחוג ופתחי מיומנות בתחביב שלך: פילטיס, סריגה, עיצוב בקרמיקה או ריקוד.
 - אל תדברי על חוויות בעבודה במפגשים משפחתיים. התענייני באחיינים ובבנות המשפחה בתשומת לב והקשיבי להן.
 - קראי ספרים שעוסקים בחיים עצמם, בחוויות החיים, בתהליכים בחיים, בעצב ובמסורות העוברות מדור לדור.
 - התנדבי בארגון חסד או בקהילה בתחום שונה ואחר מתחום ההתמחות המקצועית שלך.
 - בני לעצמך "עבודה מהצד". פתחי מקצוע נוסף שנשען על כישורים שאינם באים לידי ביטוי כרגע בעבודה שלך.
 - גלי שאת רב ממדית, ולא דו ממדית. אינך רק "אשה עובדת" שנתונה בקונפליקט בין הבית לעבודה, האישיות שלך מתפתחת תוך כדי ההתנסויות שאת עוברת ואת גדלה ומחכימה.
- העברת קו גבול בין הבית לעבודה עוברת דרך הלב.

העבודה שלנו אינה רק אמצעי להשגת כסף ופרנסה אלא גם תחום עניין שמרתק אותנו. בחרנו לעבוד בתחום מסוים כי אנחנו אוהבות את התחום הזה ונהנות להצליח בו. האתגרים ממלאים את הראש שלנו ברעיונות, אנחנו מוטרדות מהבעיות ומשתוקקות לשתף ברגשות הסוערים והעמוקים שערים בנו בעקבות מה שקורה במשרד, מול המחשב, בתוך המחשב ומהצד השני של הצג. העבודה היא חלק ממני, ולא רק בגלל הזמן והכוח שאני משקיעה בה אלא בגלל שהעבודה מבטאת חלק ניכר מהמהות שלי.

הפרדת העבודה מהחיים האישיים היא לא רק משימה טכנית שבה אינני עונה לשיחות טלפון של לקוחות בזמן שאני עם הילדים שלי. התיחום של העבודה ושל החיים האישיים הוא גבול שצריך לעבור בפנים, בנפש. מי אני באמת, ומה העבודה בשבילי וכמה מקום היא תופסת בערך העצמי הכולל שלי.

"בקורונה יצאנו לחלת, כל הצוות. עבר חודש בערך כשהתקשרתי לחברה לשמוע מה שלומה, והתברר לי שהיא חזרה לעבודה. עוד כמה שיחות הותירו אותי בהלם - הצוות עובד, מי מהבית ומי מהמשרד, ואני בחלת שלי, מפוטרת. תוך כמה ימים הגיעה השיחה הרשמית ולאחריה מכתב - מבחינה כספית הייתי מסודרת, כן? מענקי קורונה וכו' - ואני מצאתי את עצמי מתאמצת ליצור תשובה לשאלה "מה את עושה?" ובעצם לשאלה "מי את?" עכשיו, ללא ניהול הצוות שלי בפרויקט שנעצר."

תחנות כאלו, שהאחרונה בהן היא היציאה לגמלאות וקבלת קצבה של פנסיונרים, מעמתות אותנו מול המציאות שבה אנחנו מדברים על כך שהעבודה היא לא הכל בחיים, אבל למעשה אנחנו בונים את האישיות שלנו עם חלקים מהודקים שעשויים מהמקצוע ומהעיסוק, באופן שאם העבודה מתפרקת האישיות שלנו בסכנת דיכאון, חידלון, חלל ריק.

"סבתא שלי תיארה לי את הפתאומיות שבה השתנו החיים ביום אחד, ברגע, כשהנאצים כבשו את הונגריה. איך ברגע אחד הם הפכו מאנשים שחיים את החיים ליהודים נרדפים, לאסירים. סבתא השתמשה במילים "לקחו הכל", כשספרה שסימנו אותה במספר. זו הפכה להיות הזהות

איך חוזרים הביתה?? / מאת: נעמי

אני לא מאמינה שבכל זאת התישבתי ליד מחשב. הבטחתי לעצמי שאני לא מתקרבת למחשב בחופש הזה, אבל אני מרגישה שמשהו נחנק לי מבפנים. ואולי זה בכלל לא נקרא חופש, אז כל ההבטחות של החופש הזה לא נחשבות?

מי שתדע מי אני תחשוב שאני עושה איזו מתיחה. האמת שהבנות בצוות שלי אפילו לא ממש יודעות שאני בשמורה. בדרך כלל גם אם יש לי זמן לקרוא את המיילים, לדון עליהם - פחות. ככה זה כשיש לך צוות של 14 עובדים לנהל.

בקיצור, עד היום יצאתי לחופשות קצרות ממש. תמיד יש לי משהו שנושף בעורף, הרגשה שאם אני ארכה טיפה יקרוס העולם, הבנק כולו יתמוטט ותהיה סחרחרה כלכלית בכל העולם... אני יודעת שזה שטויות ואולי זה חלק מהבעיה שלי, אבל תכל'ס אני אחת כזאת שעובדת בטורבו שלושה מנועים, חולשת על כמה פרויקטים ענקיים ותמיד שומעת את כל ה'צפוניים' מסביבי, עם פנטהאוז בהרצליה פיתוח וילד וחצי (שלושה, אבל מתחלקים עם בת הזוג לשעבר) וכו' לא מבינים איך אני מסתדרת.

הם לא קולטים איך יכול להיות שאני גם ככה מנהלת בכירה (בכירה ממש) וגם מגדלת משפחה של שבעה ילדים כשהגדולה שלי כולה מסיימת שנה ראשונה בסמינר.

וכאן אני רוצה לכתוב לכן מעומק הלב הכואב שלי ואני מבקשת מכל הנשים והבנות שיודעות כמה אני לא בסדר ומצקצקות עכשיו בלשון של ידענו שאסור ללכת לעבוד בתל אביב, בבקשה - תחסכו מעצמכן את התיאור ותעברו לסיפור על ילדה טובה ירושלים בשבוע הבא. אני מדברת עכשיו לכל הילדות מתלאביב, או מרעננה או מכל מקום אחר אבל שכן נסחפו לעולם

שהוא רחוק מאד מילדה טובה ירושלים ולא בקטע הלא צנוע או משו כזה.

הייתי רוצה מאד לכתוב "אני כותבת ומרגישה איך המקלדת שלי נרטבת מדמעות" או "המסך מטושטש מהם..." אבל לא.

אני מרגישה את החנק בתוך הלב אבל אפילו לא מצליחה לדמוע או לבכות. ממה?

מזה שהגעתי הביתה לחופשה של שבועיים, עשיתי שמניות באויר לרוקן שולחן ולצאת לחופש אמיתי להיות עם המשפחה שלי, ואני מגלה פתאום... שהם לא.. ממש... המשפחה... שלי... ראשית, לא מכירה אותם.

פתאום אני מגלה שלבת שלי בוי יש קשיים אובייקטיביים אמיתיים שאני בטוחה שצריך דחוף סיוע מקצועי, ואני לא מאמינה על עצמי שהגעתי איתה למצב מדורדר כל כך.

בן ש... סובל מהרטבות... הרבה יותר גרוע ממה שחשבתי. ואיפה הייתי עד היום? בעבודה! לא מספיק נכנס לי לראש כי ביום יום אני עוזבת לפני שכולם קמים ויש עוזרת שמגיעה בבוקר ועושה כביסות....

ואני חושבת לעצמי, איך לא שמתי לב לזה עד היום? מתוך החלטה קמתי והתחלתי לעשות מידי יום ארוחת צהרים בעצמי. שבוע שלם עשיתי וטרחתי- אבל כל יום יש להם תירוצים אחרים למה לא לשבת מסודר לארוחה משפחתית...

אני שמה לב שאין לי שפה משותפת איתם. עם הגדולה ביי"א כל

הדיבורים טכניים והכי יבשים שיש. וזהו, אין לי עוד מה להוסיף. והיא מצידה לא מעוניינת...

אתם חושבות שזה עניין של הגיל שלה? טעות... זה עם כולם. הקטנים מתרפקים עלי הרבה פחות מעל בעלי, הבינוניים עסוקים עם עצמם ואני לא ממש משנה להם והגדולים פשוט אדישים.

זה לא שלא ניסיתי. יצאנו לוילה מדהימה יומיים, שכרנו רכב יקר של 9 מקומות בשביל כולם, אבל הכל היה מאולץ. מלא מריבות כל הזמן עצבים. חזרנו הביתה. בדרך כלל כבר למחרת אני 5 בבוקר מתעופפת למשרד. הפעם, כאמור, הכרתי את עצמי לקחת חופש ארוך כדי לחוות עם כולם רגעים אמיתיים משפחתיים, אבל אז מצאתי שאני מיובשת. האוירה לא טובה בכלל.

ואני לא יודעת אם זה תמיד ככה או רק בגלל שאני נמצאת? רע לי מאד עם המקום שלי, ואני בטוחה שיש דרך הגיונית יותר לחיות

ולהיות הכי אמא בעולם, גם אם אני מנהלת במשרה בכירה.

בעבודה אני סמל ודוגמא ל"הצלחה מדהימה" בשילוב שני הכובעים יחד, והנה הגיעה החופשה וטפחה על פני. היא ניפצה לי בבום גדול את כל המחשבות היפות על ה"גם וגם" שלי, והוכיחה לי ביותר מאלף שתיקות רועמות בתקשורת עם ילדי, ובחוסר העניין שהם גילו בי, כמה הייתי מנותקת.

אנא, חברות יקרות! חייבת עזרה דחופה - איך יוצאים מהבור השחור הזה?? אני יושבת בבית, עם שאלת המליונים (כמה שווה כל ילד?...):

איך חוזרים הביתה???

תודה שיש למי לפנות,

אלישבע

לכל הדעות |

מעט מן התגובות. עשרות תגובות מחזקות נוספות - מצורפות מידי יום ג' העוקב לסיפור

אני מרגישה כלפיך הערכה עצומה, לא יודעת אם יש עוד נשים שמסוגלות לעמוד במקום שלך ובחוזק כ"כ גדול להבין שטעיתי. תודה שבכ"כ הרבה אומץ הבאת את עצמך באמת. ה' יכול היה לברוא את העולם בלי לתת לאנשים יכולת לטעות ולהפסיד, אבל הוא ברא מציאות של חטא או שגיאות, והוא אוהב את הרגע הזה בו אדם מתחבר לעצמו ומרגיש שהוא רוצה שינוי. אני בטוחה שהילדים שלך מרגישים, התדרים של הלב שלהם קולטים תדרים פנויים יותר, אוהבים, מקבלים. א"א להתעלם מזה שזה תהליך, וזה לוקח זמן וסבלנות, והמון כוחות נפש ואמונה, אך מתחת לפני השטח מתחילים חיים חדשים.

מה שהיה היה... לשקוע ברגשות קשים ולחפור בעבר זה של הגויים, יהודי הוא רק עם המבט קדימה, ועם אמונה שכל מה שאירע עד לרגע זה - גם הוא מה' יתברך ולתכלית טובה. לאמא אין תחליף, תזכרי את זה, הם צריכים אותך מאד ולא משנה מה הם משדרים... עצם זה שאת קיימת, זה עוגן שבלעדיו אי אפשר.

העצה שלי תהיה לעשות חושבים מאד רציני עם דעת תורה ולחשוב לאן פניה מועדות. אם באמת צריך אותה בעבודה אולי יתנו לה להוריד שעות או להוריד יום (גם במחיר של הפחתה במשכורת)

ילדיך זקוקים ללב שלך! לאהבתך ללא סייג, להבנה והכלה. וילה הכי יוקרתית, טיול מושקע ביותר ורכב לימוזינה, לא יישוו בעיניהם ליחס אישי וקרוב אפילו למס' דקות. איך עושים זאת? לא באילוץ!! תתחילי עם גילאי 7-10. שבי בנוחות על הספה קראי לילד/ה. תשאלי אותו איך עבר עליו הבוקר? מה היה היום? וכו' הביטי בהקשבה והבנה ישר לתוך עיניו, חייכי והנהני בראשך. פתחי את השיחה ע"י שאלות התעניינות. החמיאי לו והתפעלי מהתנהגותו וכו' אחרי מיומנות קל יותר גם עם ה"גדולים". כי ילדים תמיד זקוקים לאמא, גם בגיל 70. הביעי את אהבתך בפה ממש: כמה אני אוהבת אותך! גאה בך! מודה להשם על המתנה המקסימה שלי! וכו'. תוכלי להחביא להם פתק במיטה/בתיק האוכל/על שולחנם, וכד'. כתבי מס' מילים כגון: שימחת אותי עם המבחן המצוין, אוהבת - אמא. גם את תגלי מכתבי תשובה מתוקים...

מבחינת הנתונים הטכניים יש לי הכל: המון עזרה, עבודה חלקית, הבת שלי ילדה טובה ושקטה, אני לא אישה שמחפשת המון בילויים או לצאת, והיא תינוקת! אז מה מפריע לי לשבת איתה אחה"צ על הרצפה ולהשתעשע עם המתנה שנתן לי ה' היצר הרע, שרוצה לקחת את הלב שלנו מהבית- מוצא לעצמו כל פעם דרך חדשה, או שזה יהיה עבודת ניהול טורבו, או שהוא יביא לנו משהו אחר שיסיח את הדעת והלב מהילדים והבית, פשוט- כי זה התפקיד העיקרי שלנו! אישה תפקידה בבית, ולכן שם יהיו לה הרבה ניסיונות להצליח! זה לא בא לתת לגיטימציה, אלא רק מה שנקרא "דע את האויב". אם אנחנו יודעות שפה היצה"ר משקיע את כל כוחותיו, אולי זה יתן לנו כח להחזיר לו תשובת מחץ!

לא לשכוח את הכח של תפילה אמיתית - אני רציתי לעזוב את ת"א, וחיפשתי שנים למצוא מקום מתאים ללא הצלחה. הגעתי לנקודת משבר וכפשוט דיברתי עם הקב"ה. אמרתי לו שהוא יודע שאני עושה את זה למענו. שאני מרגישה שלמען המשפחה שלי, אני צריכה לעבוד במקום יותר קרוב לבית עם שעות יותר נורמליות, משכורת נורמלית, אתגר וסיפוק. בכיתי שלא נראה שיש סיכוי. התפללתי אליו בהרגשה שאין מישהו אחר שיכול לעזור לי - והקב"ה החזיר לי בצורה נפלאה - עבודת מאתגרת ומעניינת במרחק הליכה מהבית! המשכורת פחות אבל תנאים ושעות יותר שווים. ואחרי זמן קצר, נפתחו אפשרויות קידום שלא חלמתי אליהם בכלל. טיפ קטן - לשלוח את הילדים בבוקר זה מתנה מאד גדולה. יודעת שזה לא ריאלי לכולם. ככה לפחות אני מרוויחה זמן איתם וגם לשלוח כל אחד עם נשיקה ותפילה ליום החדש.

נשמע שחלק מהדברים שתיארת הם טבעיים וקורים בהרבה משפחות: כשיוצאים עם ילדים במגוון גילאים תמיד חלקם לא יהיו מרוצים, האדישות של הגדולים אופיינית לגיל ההתבגרות וגם מריבות של ילדים, במיוחד בנסיעות... אז אל תעמיסי על עצמך האשמות שלא מגיעות לך, ותזכרי שהציפיות שלנו לא תמיד מציאותיות...

אחרי ארבע שנים מאוד אינטנסיביות ועמוסות. לקח לי זמן להפנים שאני אולי עובדת מצטיינת ומוערכת, אבל אמא טובה ורעיה מסורה אני לא מספק... רציתי לשנות וראיתי שאין לי מושג מאיפה להתחיל. נרשמתי להנחיית הורים אצל מישהי איכותית ומומלצת, והבית פשוט התחיל להשתנות. משבוע לשבוע אני מרגישה שאני יותר אמפתית לילדים, יותר סבלנית, יותר רגישה וקשובה. וכמובן שזה כרוך בהרבה חשיבה והתקדמות, קריאת ספרים על הבית היהודי ועוד זה תהליך - ולא קורה בזבנג וגמרנו. אבל זה החיים שלי, ממליצה פשוט להפנים שצריך "לתת עבודה" גם בבית! זו משמרת ב (או משמרת א אם תרצו) בהצלחה!

ילדים לא נוטרים טינה, אפשר לשפר את התקשורת, ואני משוכנעת שגם במסגרת המשרה המלאה זה אפשרי. טיפ: פעם בשבוע יקבל כל ילד צלצול ממך, תתענייני בפרטים טכניים בשגרת יומו, לא משהו ארוך, תגיבי, תביעי רצון להמשיך לשמוע "כשניפגש בבית". את עושה רושם של טיפוס עקבי. עקביות זה המפתח לשינוי, הילדים ירגישו שזה מהלב וכמובן - סבלנות,

המלצתי היא, לנסות ליצור חוויות חיוביות עם כל אחד לחוד ו/י יחד, תראי מה מתאים לך, בתחילה בדרכים פשוטות לחלוטין (אפיה, הליכה, ציור, מוזיקה וריקודים עם הקטנים, משחק ושימת לב למה שמעניין אותם וליהנות איתם יחד באותו דבר) וכן לנסות להימנע לחלוטין מביקורת. לישון טוב מאד, כי אמא צריכה המון כח כדי לא להתעצבן מכל דבר קטן וכן לתת מידי פעם בהפתעה מתנות קטנות ממש, אפשר עם מכתב הערכה/אהבה וכולי.

חשוב מאוד לשקף את הרגשות, ואפילו להגיד את מה שכתבת - כל כך רציתי להיות בבית ועכשיו זה נראה ששכחנו איך להיות כולם ביחד, ואולי אפשר להעלות רעיונות איזה דברים אפשר לעשות ביחד ושיהיה כיף. הכל בסבלנות ובהדרגתיות.

בכל בית בעולם - יש מריבות וכעסים בחופש, או שיוצאים לנופש ולא הכל לפי התוכניות. זה הכי טבעי בעולם שדווקא בחופש מתגלים בעיות, יש יותר פניות לשים לב לדברים. לפעמים דווקא חוסר המסגרת הקבועה - גורם לבעיות לצוץ, בעיות שבשגרה נעלמות או מתגמדות. לדעתי - הבעיה היא ברמת הצפיות, אם מצפים לחופש מיוחד, להרבה זמן איכות עם הילדים - מתאכזבים. אני למדתי לא לפתח ציפיות, וגם לחזק את עצמי על כל דבר טוב שהצלחתי לעשות. לקחת חופשה ארוכה - כל הכבוד! הכנת ארוחה מושקעת - כל הכבוד! לא לצפות יותר מידי, וכשאת יותר בטוב עם עצמך, האווירה משתפרת, הילדים כן יותר מרוצים,

כמו שאומר הרב יעקובזון: גם אלף טעויות לא יכולות לקלקל, הנזק נעשה כאשר הופכים את הטעויות לדרך, לשיטה, כלומר לוקחים את המידות הרעות שלנו כהורים ומנסים לחנך באמצעותם, מביאים לכך ראיות ומקורות מהתורה. פה נשמע שמדובר באמא שממש איכפת לה! אולי הנתק הוא הזמן שלוקח לילדים לעכל את ההימצאות של האמא או דרך להביע את התסכול שהצטבר, אבל אנחנו יהודים מאמינים בני מאמינים שכל עוד הנר דולק אפשר לתקן! מנסיון הדבר שהכי עוזר תפילה. ולשמוע כל יום הרצאות על חינוך ילדים, אפילו 10 דקות ביום.

אני מחכה עם ה'קריירה' עד שיהיו לי באמת גדולים (ויש מצב שאני אפספס אותה.. יודעת את זה) נמצאת במקום עבודה נחמד, עם תפקיד נחמד, והשכר והשעות מתאימים לי כעת לגדל את המשפחה. אז נכון שיש לי הצעות הרבה יותר נוצצות שיתנו לי הרבה יותר סיפוק וכבוד וקידום שכר, אבל זה יהיה על חשבון הבית הילדים והנשמה שלי. כבר הרמב"ם אמר שאין אפשרות לשני דברים ביחד, בניין הגוף זה הרס הנפש.

על עצמי אני יכולה להעיד שאני עובדת עם נערות בסיכון מפורקות וחסרות בית במקרה הטוב, ושחוו התעללות מצד ההורים במקרה הפחות טוב. ואני חוזרת הביתה לילדים שלי אני יודעת שבידיים שלי אני יוצרת שהם לא יהיו מוכרים לרווחה. וזה שיש להם בגדים ואוכל ומקום לשים את הראש וקשר אישי איתי!! זה מבריא להם את הנשמה. גם אם הם לא אוהבים את האוכל ויש בלגן מדי פעם. אני חושבת שאם בכל פעולה מולם או מול עצמך תראי ותיצרי משמעות אישית שלך, הם ירגישו במרכז עולמך ומהר מאד תתחברו חזרה יחד, וזו גם השאיפה המובנית שלהם.

עשיתי לאחרונה צעד כזה של לעבור ממקום עבודה שהייתי בו המון שנים בתל אביב, למקום עבודה אחר בירושלים. הרגשתי שעשיתי צעד ממש דרסטי, כי בכל אופן זה שינוי בצורת העבודה וכמובן גם פחות במשכורת. לא אשקר, זה לא תמיד קל! אחרי שמצליחים לעבור ניסיון אחד, הקב"ה מביא עוד כדי לראות אם אנחנו באמת מצליחים לעמוד בו. אני רוצה לומר לך שאחרי שקראתי את הסיפור הזה ממש הרגשתי שעשיתי צעד נכון! חיזקת אותי ממש!!

בבית החולים ליד מיטתו של אחד מילדי שנפצע קשה, כשהצוות הגיע לדבר איתי, קיבלתי לראשונה את ה"זבנג" ישירות בפרצוף. הם הביעו את תדהמתם מאמא שמגדלת כזו משפחה, בתנאים שתיארת, ואמרו - את תמיד מגויסת למצב חירום, לא רק עכשיו, איך את עושה את זה? "תראי את עצמך, מהרגע שנכנסת אלינו רגע אחד את לא יושבת, תמיד בפעולה, תמיד מזיזה עיניים. מתי את בBEING, אין לזה תרגום אבל זה משהו כמו פשוט להיות שם. הילד שלך צריך אותך, הוא סובל, שבי איתו, תהיי איתו, תלטפי לו את היד בלי לדבר." זה הלם בתוך ליבי כאלף תופים.

גם אני דוגמא להצלחה מסחררת בעבודה, מתקדמת עוד ועוד ומקבלת אחריות נוספת. ובמקביל משלבת עבודה עם גידול ילדים, הכל מתפקד, מתקתק, מושלם. הילדים נראים כמו בובות חרסינה, מתוקים ומטופחים, מעורר קנאה. והמחיר... עד כמה הקשר הרגשי שלי עם הילדים ריק, ולא מספק. עד כמה אני מנותקת מהם, עד כמה הייתי רוצה לקחת חלק בפנימיות שלהם, בגידול הרגשי, להיות הכתובת לבעיות הקטנות שלהם, להכיר ולאהוב אותם מכל הלב. מאז שגיליתי את זה, אני עובדת על עצמי לאט לאט, לשבת עם עצמי, להפעיל כל פעם מעט את שרירי הלב, קצת להרפות מניהול ומהיגיון הצרוף, לתת לעצמי וללב לדבר להרגיש וכן, הילדים מרגישים את זה... לאט לאט נוצרת קרבה ואהבה.

הייתי בדיוק במקום שלך אולם זכיתי להארה של "סטופ" לפני שהילדים מדי גדלו. אני עובדת במשרה נחשבת מאד, וגם עצמאית מהצד. שלב שבעלי החליט שעלי לבחור. בעבודה או במשפחה... הילדים מנותקים, אני חסרת מנוחה, פיזית לא מאד בריאה, נפשית לא מאד אסופה, ובבית עושה רק מה שחייבים... הוא העדיף שנחיה בצמצום עם אמא ורעיה ולא ברחבות כמשפחה חד הורית. אני מספרת את זה בשורה, אבל אלו היו ימים מתישים, מלאי בכי וויכוחים, שבסופם הרמתי טלפון למנהל והודעתי על עזיבה של העבודה. פרצתי בבכי בטלפון. העבודה מילאה את כל ישותי. הרגשתי שאני בעצם נפרדת ומתאבלת על המון טוב. לבסוף הגענו להסכמות: נכנסה מזכירה אישית, שני מקומות בהם לימדתי- הורדתי, נקבעה שעה שבה אני יוצאת ויהי מה, והיתה הסכמה על ניתוק של הטלפון כשהבית צריך אמא. ומאז- אני עובדת כך כבר חמש שנים. המקום פורח ומשגשג, הילדים אסופים, הרטבות הלילה פסקו, הבית יותר מתוחזק.. סדרי העדיפויות התבהרו לי. הבנתי שהקב"ה כנראה רוצה שאעבוד אבל שאדע גבולות ואדע לדייק את עצמי בתוכם. שלא אאבד את הנשיות שלי בתוך העולם התובעני והטובעני הזה.

כאמא פרפקציוניסטית ובעלת עסק עצמאי תובעני מאוד אני מכירה מקרוב את הדילמה. אני מאוד משקיעה בבית והייתי רוצה להשקיע הרבה יותר. ההרגשה היא שהבית היא עולם אינסופי בפני עצמו והעבודה היא עולם אינסופי בפני עצמו והם חבל ארוך שככל שתמשיכי לצד אחד הצד השני יתקצר. הכוחות, הזמן ובעיקר האנרגיות שלנו מוגבלות. יש לנו בערך 20 שנה של עבודה אינטנסיבית בבית. זה זמן שהילדים גדלים - אף אחד לא יכול להחליף אותך! הגישה שלי שבזמן הזה העסק צריך לזוז לצד עד כמה שניתן, וזה לא קל. לגבי האווירה, שמת לי לב שלא תמיד תגובת הילדים קשורה למעשים שלנו. הם יריבו בלי קשר לרמת הטיול שיצאתם, יתלוננו במצבים שאת לא מבינה איך זה שהם לא גומרים להודות. שאמא בהחלט יכולה להרים את האווירה - וזה מקצוע בפני עצמו.

את בחברה טובה, דילמת בית - עבודה היא הדילמה של כולנו. כאחת שעשתה שינוי גדול בתחום דומה, אני חושבת שקשה מאד לעשות את זה בלי יעוץ מקצועי נכון. הכלים המקצועיים בתחום הטיפוח והאימון עוזרים מאד להגיע למטרה שהצבת לעצמך. מניסיון.

ניצחון גדול.
נ. ארי

12:14: הבוסית מתקרבת אלי בצעדים מדודים.

הנשיות שלה ואת שאריות השקרים הלבנים.

כל אישה חייבת שיהיה מישהו שבגללו אין לה כסף למטבח חדש.

כל אשה חייבת מישהו להאשים אותו בסוף הערב, אחרי שהיא צרחה על הילדים עד תחתית נשמתה או אחרי שביצה התפוצצה לה על הגרביונים רגע לפני ההסעה.

כל אשה חייבת מישהו אחד שזה בסדר לא להסתדר איתו. שזה רשמית מותר לא לשוחח איתו בכנות ושאיך אחד לא ישלח אותה לסי בי טי של ברוטנשטרוך בגלל המשקעים שהיא גורמת לו באי האמון שלה בו.

כל אשה חייבת מישהו שאפשר לשכוח אותו. למחוק אותו ביום החופשי מהגיגה של המוח בלי נקיפות מצפון או תעודת אלצהיימר רשמית.

תנו מבט קטן על הרשימה שלעיל ותגיעו בכוחות עצמכם למסקנה: כל אישה בעולם חייבת בוסית.

הנשיות

כל אישה בעולם חייבת מישהו אחד שאפשר לכעוס עליו בלי נקיפות מצפון, שאפשר לחרוק שיניים בגללו ולנשוך את השפתיים עד הלסת.

כל אישה נורמלית חייבת מישהו שאפשר להאשים אותו, לזרוק עליו את כל הכשלונות, לתלות בצווארו את הדכאון האחרון, לדעת שהכל בגללו וכל תחלואי העולם משלו הם.

כל אשה שרוצה להשאר שפויה חייבת מישהו אחד לספר עליו לאחרים. להגיד מה הוא עשה לה ומה היא מפחדת שהוא יעשה לה, מה הוא חושב שהיא עשתה ובעצם לא ומה היא חשבה שהוא לא עשה ובאמת כן.

כל אשה שלב אם פועם בקרבה חייבת מישהו לפחד ממנו, להתפלל עד זוב דם שהכל יהיה בסדר איתו ושגם היום הוא לא יפגוש אותה, בבקשה אלוקים, גם היום לא.

כל אשה חייבת מישהו להתחמק ממנו. להפעיל עליו את קסמי המניפולציות

שלי שברו בדיוק ציפורן ולבת השלישית היתה ציפורן חודרנית. אז לכן.

היא (מתרצנת): אהה.

אני: אם זה בקשר למערכת השעות שלי אז סליחה, אבל אין מצב לשנות אותה. אני גם ככה נוסעת הלוך חזור פעמיים בשבוע.

היא (לא ברורה): אהה.

אני: ובקשר לתלונה האחרונה של הלקוחות, היא באמת לא מוצדקת. נורית יודעת שהיה שם סיפור לא פתור של הלקוח עם החברה והוא לא קשור אלי.

היא: רציתי לבקש ממך לסגור את החלון.

אני (בולעת את הלשון): שלוק.

היא: אבל עכשיו אני חושבת שיש לנו על מה לדבר.

אני

אני (מחייכת חיוך רועד): שלום.

היא (מחייכת חיוך מאיים): שלום וברכה.

אני: כן, אה, שלום וברכה.

היא (יש לה ש' שורקת): מה שלומך.

אני (מפתיעה): ברוך ה'.

היא (מצטחקת. זה מכחיד): ברוך ה'.

אני (שותקת).

היא (מכחכת בגרון)

אני (באלם קול): על החיים ועל המוות.

היא (פוערת עיניים): אמרת משהו?

אני (נושמת עמוק): אם זה בקשר לאיחור השבוע, חשוב שתדעי שהיה לי יום מטורף ונתקעתי במעלית ושני הבנים

מגבלות קורונה ותנאי
אי הוודאות אילצו
אותנו להקטין את היקף
המשתתפות באירוע
הפיזי.

שמרנו את התכנים
לכנסים גדולים בעזרת
ה' עם סיום הגל הנוכחי.

**ואלול?
מה יהא עליו?
וראש השנה שמגיע?**

לכן...
השקענו מאמץ מיוחד
על מנת לאפשר לכולן
להאזין לכנס בשידור חי

היום, יום רביעי,
החל משעה 19:30

**זאת ההזדמנות שלך
להתחבר**

על מנת לקבל את
המספר ולהירשם
יש למלא את הטופס
המצורף

**שותפות - ללא עלות
שאר הקהילה:**
• האזנה לכנס בשידור חי
20 ש"ח
• גישה חופשית לקו
במהלך תקופת הימים
הנוראים והחגים 45 ש"ח

**יש הרבה דרכים לנסיעה,
אבל כולנו בדרך אחת
בואי להגיע אל היעד!
מחכות לך!**

אם גם את כמהה
בפתחה של שנה
לעצור את הדהירה המהירה
לרגע של מחשבה:
על עצמך-
ועל הדרך.

את מהמנת לעלות לכרכרה.

**מחכות לך
בערב של שירה וחיבור
שיחה ודיבור.**

הערב יתקיים בעזרת ה'

יום רביעי כ"ד אלול תשפ"א

אודטוריום בית "שלוח" | רח' דרך שלוח 1

בשעה 19:30 | פתיחת דלתות בשעה 19:00

יש דרך
הרב יעקב שיש שליט"א

**עוצרת
בתהנות**
עם: גב' אלישבע אלחדד ובנותיה | צידה לדרך

לא דורכת במקום
גב' פריידי דיסלדורף

מתנות שאספנו בדרך
גב' טובה אלימלך בשירת סיום

02-6440292

שותפות חינם

להאזנה לכנס בשידור חי בעלות של 20 ש"ח
קו פתוח עד חשוון הבעל"ט בעלות של 45 ש"ח

פרילוי

**תצוגת 2021 - בחרי לך את
הבוסית המועדפת, משלוחים
חינם עד הבית:**

דגם תינוקת: גלוית לב, קירחת,
מלכת הטונים הגבוהים והכאן
והעכשיו.

דגם דיאטה: מרשעת ממוצעת.
דוחפת את אפה לצלחות של
אחרים, משאירה להם לאכול
את הלב מזכירה להם בקול
צדקני שהם התחילו איתה
הראשונים.

דגם מיטה: האמא של כל
הבוסיות. ממנה הן למדו
להשאיר אותך רק עוד חמש
דקות לישיבת צוות אחרונה. רק
עוד עשר דקות לניקוי שולחן,
רק עוד שעה לפינוי ניירת. מובית
חזור על חשבונך.

דגם מקרר: קלאסת הבוס
המרובע. הגון, נחמד, עושה
קולות קצובים, מחייך חיוך קר
רוח ואף פעם לא מציע לך

משהו שווה באמת.
דגם כביסה: תדחפי אותה לאן
שתדחפי, היא תמיד תצוץ
כתאום בחזרה.

דגם פאה: נופלת עליך מכל כיוון,
דורשת השקעה מסירות ותשומת
לב, כתוחה להצעות ולשדרוגים.

דגם מראה: עדיף לא להסתכל
לה בכרצוף. קבוע מאכזבת,
קבוע מעקמת את האף, קבוע
מבהירה לך בדיוק כמה את
שווה.

דגם שוויגער: סופר נחמדה, סופר
לא מתערבת, סופר חושבת רק
על טובתך ואגב היא עשתה לך
טובה ענקית שהיא בכלל קבלה
אותך אחרי כל הבירורים.

דגם שעון: בוס בוגדני ובלתי
הגון ובעל תגובות לא צפויות.
במחשבה מפוכחת וחסרת
נגיעות אישיות כל אישה מוחה
את דמעותיה, מודה שטוב שהוא
פיטר אותה ושוכחת מפיצויים.

וכל הדרכים
 שפסעתי
 בהם מביתי
 וכרטיס עבודה
 בתיקי
 וכל השווקים שדרכת
 וכל השדות הזרים
 שהלכתי
 לראות
 לא להיות
 ללקט שיבולים
 להחיות
 נפשות בני ביתי

ידעת שבילי
 וסוד עקבות
 פסיעותי
 שהיו כולם
 מביאות
 כוונתי
 האחת
 בכל אלה -
 שבתי
 בביתך.

קהילה

להצטרפות לשמורה

shmura.org

או שלחי מייל עם המילה 'הצטרפות'

rishum@shmura.org

לעדכון מינון הדיוורים ולבחירת מדורים

shmura.org/updatesection

לקבלת תכנים לבעלות מייל בלבד

glat@shmura.org

מזכירות והנהלת השבונות

office@shmura.org

לשיתופי פעולה ומיזמים

development@shmura.org

להתנדבות

hitnadvoot@shmura.org

לפרסום במגזין החודשי

shivuk@shmura.org

תכנים

שמועה, קו הכוח של השמורה

02 6440292

shmuaa@shmura.org

מאגר מגזינים 'דף הבית'

shmura.org/magazines

פניות בנושא מגזין והפצה

magazine@shmura.org

שליחת סיפור אישי ולתגובות לסיפורים

sipur@shmura.org

'חלקנו בתורתך' פרשת שבוע וחידון שבועי

parasha@shmura.org

מקבצי דיונים קהילתיים

shmura.org/tguvot

שירותים

מוקד ייעוץ הלכתי, הנהגתי ואישי

shoalot@shmura.org

הטבות מועדון ומוקד 'שותפות'

shutafot@shmura.org

כנסים ואירועים

knasim@shmura.org

הנבחרת - מועדון הבחורות של השמורה

hanivcheret@shmura.org

תמיכה במסיימות סמינר

seminarim@shmura.org

הכשרות וימי עיון מקצועיים באוירה הולמת

startech@shmura.org

קבוצות העצמה

tsmicha@shmura.org

כשאת 'שותפה', את מאפשרת את קיום הקהילה, את מסייעת לפיתוח מיזמים חשובים ואת גם מרוויחה יותר!

רווח נקי

צ'זפרים לשותפות:

פודקאסטים והרצאות מקצועיות חנים, מגזין בהפצה עד הבית, אירועי בוטיק (במידת האפשר): ועוד...

השפעה

השפעה רוחנית על עשרות אלפי חברות קהילה ומקבלות הדיוורים! מעל רבבת חברות פעילות עם אחוזי פתיחת דיוורים גבוהים ביותר והפצות המשך לקבוצות רבות!

זכות

זכות לקחת חלק במיזם איכותי ומיוחד! 'שמורה' מחוללת את המהפך הרוחני של העובדות החרדיות, מתוך חיבור, אהבה וקרבת ה'.

רוצה להצטרף לשותפות? לתרומות באתר נדרים פלוס: <https://www.matarapro.com/nedarimplus/online/?mosad=7001889>

בקו השמועה: 02 6440292 - שלוחה 91 | לנציגה: 02 6440292 - שלוחה 5 | במייל: shutafot@shmura.org | בהעברה בנקאית: בנק: מזרחי | סניף: 563 | סניף: 101744 | ע"ש: שמורה במבול